BRLƏŞEGEZ BƏTEN DƏNJA EŞCELƏRE!

„КЗЫЛ ТАТАРСТАН"
ADRIS: Казань, Чернышевская ул. дом № 21 редакция газеты „КЗЫЛ ТАТАРСТАН".
ЬRƏMNƏP BƏJƏSE 5 TIEN.
Kendəlek gəzit

Qzьl Tatarstan

VKP (в) nьŋ Ɵlkə Komitetь, Tatarstan Yzək Başqarma Komitetь, Tatprofsovit həm Şəhər Sovitь organь

Dyşəmbe
22 iyn, 1931 jьl
№ 145 (3116)
Tilifonnar: Sikritariat—3-75, Tenge tidaksiə—13-44, Iozlannar bylege—25—97.
11 nce jьl cqa.

Ɵlkə Komititь plinumь

Tatarstan YKP(в) Ɵlkə Komititьnьŋ rajkom sikritarlarь blən brləşterlgən plinumь şuşь jlnьŋ 24 nce iynenə caqьrьla.

KƏN TƏRTIBE: 1) Jazqь cəcyneŋ jomqaqlarь həm nəyвəttəge auьl kampaniələre(urьp-çiuqa xəzrlek turnda əstəmə doklat вlən).
2) Timer jul həm su transportь turnda.
3) TÇ xalq xuçalьqь tezeleşeneŋ kiləcəge.

Tatarstannьŋ 11 jllьq вəjrəmenə 3 knə kən, konkurs axrьna 8 gnə kən qaldь

Qalqan vaqt ecndə ələgə qədər bulqan əzkklərne вtery, konkurs şartlarьn ytəy əcen barlьq məmkinnklərdən tulьsь вlən fajdalanrqa

Az vaqt ecndə, zur nətiçələr əcen kərəşkə

Brnce nomirle Kyn zavotь, Spartak, tuqu fabrikarь yzlərndəge eşce udarniklarnьŋ xzmət dərtləren promfinplannь ytəy вurclarь tirəsenə dores tuplьj вlyləre arqasnda jartь jllьq promfinplannь ytəydə zur uŋşlarqa irştelər. Alar konkursnьŋ təp şartь bulqan udar iyn ajnda jartь jllьq promfinplannь artьqь вlən ytəp cqunь tldə gnə tygel, вəlki xəzrdən yk inde eş вlən kyrsətyne tə'min itərlkləren kyrsətələr.

Juqarьdaqь pritpriətiələrneŋ xzmətne sotsializmca ojştьrularь arqasnda. ireşlgən вu uŋьş təçriвələre kickməstən Tatarstannьŋ вarlьq pritpriətiələrenə kycerelrgə həm şul təçriвələr nigezndə promfinplannь san şulaj uq sьjfat jaqnnan tutьru həm arttьrьp ytəydə вol'şiviklarca timp əcen kərəşne çəjep çiвərrgə kirək ide.

Ləkin partiə Ɵlkə Komititь həm Tatprofsovitnьŋ вu turьdaqь konkrit diriktiflarьna qaramastan, pritpriətiələrdəge partiə, profsojuz ojşmalarь yzləreneŋ вu tarmaqtaqь eşləren çannandьru məs'ələsen kyвesncə cittə qaldьrьp kilələr. Dəres, Qajmardaqь „Fivral Rivolytsiəse" fabrigь, ƟMKUZ həm qaj вer başqa pritpriətiələrdə soŋqь kənnərdə timpnь çannandьruda вer qədər alqa kitylər sizelə, ləkin alar konkurs soraqan şartlarqa çəyap вirydən jraq toralar əle. Şunьŋ əcen konkursnьŋ soŋьna qalqan 7-8 kən vaqt ecndə вarlьq pritpriətiə sьn cnnan вol'şiviklarca timp əcen kərəşne çəjep çiвərrgə kirək.

Monьŋ əcen вaşlьca kypcelek pritpriətiələrdə sizelə torqan çəjge „kəjef" kə pritpriətiədən pritpriətiəgə kycep jөryce ac kyzlərgə, progulcьlarqa, prostoj səqətlərenə, jalqan udarniklarqa qomumən proizvodstvodaqь dissiplinaszlqlarqa qarşь kərəşne iŋ juqarь dərəçəgə qujьp, sotsializm jarьşь həm udarcьlьq xərəkəten cьn məqnəse вlən nqьtrqa kirək. Udar вrigadalarnьŋ kəndəlek eşlərenə вulqan xisapnь jaxşrtьp, aldnqьlarnьŋ eş təçriвələren şunda uq вaşqalarqa da kycerrgə kirək.

Annan soŋ kypcelek pritpriətiələrdə tixnika jaqnnan çitəkcelek ne kecəjty, ratsionalizatsiə eşləren jaxşrtu, konkurs uŋajь вlən eşce təqdimnərenə massovьj poxot ojştьru, alarnь tormşqa aşьrunь nqьtu məs'ələləren əcpocmaqlar opportunislarca cittə qaldьrьp kitələr. Şunьŋ əstenə qaj вer pritpriətiələrdə tixnika çitəkcelegen həm ratsionalizatsiə eşləren çannandьruda inzinir, tixniklarnьŋ totqan urnnarь na вəjə вirep çitkrməy, kiresncə alarnьŋ insiativalarьn kire qaqu kвek çinajətle faktiar вuluьda sizelə. Şunьŋ əcen də вu məs'ələlərdə fabrik-zavotlardaqь əcpocmaqlar yzləreneŋ eşləren nьq sizgrlek nigezenə qorьp çiвərrgə həm konkrit qəjplelərne kickməstən çəyapqa tartrqa tieşlər.

Xuçalьq isəвenə kyceryneŋ promfinplannь san həm şulaj uq sьjfat jaqnnan tutьru həm arttьrьp ytəydə вulqan əhəmiəte turnda səjləyneŋ kirəge xəzrge kəndə artьq nərsəgə əjlənep вara. Cənki kyp pritpriətiələr, sixlar şulaj uq udar вrigadalarnьŋ xuçalьq isəвenə kyckəc tə is kitkec zur uŋşlarqa ireşylərə, вu nərsəneŋ tormştaqь çannь şahitlarь вulьp toralar. Mnə şunarqa qaramastan, kypcelek pritpriətiələrneŋ əcpocmaqlarь əle вulsa, вu tarmaqta formal rəyeştə gnə xərəkətlənələr. Brigadalarnь xuçalьq isəвenə kyceryne massovьj təşkə krty tygel, xəttə sixlarnь kycery eşləren nqьtuqa da вik əsten qarap kilələr. Bu qna da tygel, qaj вer çitəkce xuçalьq eşcelərə tarafnnan:

—Udar ajda вrigadalarnь xuçalьq isəвenə kycery вlən şəqllənrgə vaqt juq, вzgə xəzer kyвerək promfinplannь tutьru eşlərə вlən şəqllənrgə turь kilə, digən xuçalьq isəвeneŋ əhəmiətenə təşenrgə tləməy kвek acqtan acьq uŋ opportunislarca səjləy həm eş itylərne də ocьratrqa turьkilə. Xuçalьq isəвenə вulqan mondьj qaraş hic şiksez вygnnən yk вterelrgə həm konkursnьŋ soŋьna qalqan vaqt ecndə sixlarnь şulaj uq вrigadalarnь zuçalьq isəвenə kyceryne, konkurs şartlarьna tulьsь вlən cəyap вirrlek xəlgə kiterrgə kirək. Şunьŋ вlən вrgə xuçalьq isəвenə kycy uŋajь вlən taqьn da zur əhəmiətkə iə вulqan pritpriətiələrne vaqtnda plannь rəyeştə ci mal вlən tə'min ity nigez məs'ələ вulьp tora. Bu məs'ələdə soŋqь kənnərdə kyrenə torqan əzkklərgə qarşь trislar, şulaj uq eritpriətiələr yzlərə də iŋ qatь kərəş alьp вarrqa tieşlər.

Konkursnьŋ soŋьna, вigerək tə Tatarstannьŋ 11 jllьq вəjrəmenə vaqt вik az qaldь. Şuŋa qaramasan, Kyn zavotь, „Spartak" fabrigь kвek yzləreneŋ promfinplannarьn tutьruda вol'şiviklarca timpqa ireşyce pritpriətiələrneŋ sannarь вik tyвən tora, вəlki kiresncə udar iyn ajь promfinplanьn tutьra almauda zur qurqьnьc вar. Bu qurqьncnь çiŋy əcen вarlьq udarniklarnь, partiə, profsojuz çəmaqətcelegeneŋ fikre вygnnən yk promfinplannь san şulaj uq sьjfat jaqnnan arttьrьp ytəy вurclarь tirəsenə tuplanrqa həm plannarnь ytəy junda tieşle caralarnь kyrmice, „ов'jktif səвəplər" artьna jəşereny kвek uŋ opportunizmnьŋ iŋ əşəke faktlarьnьŋ tamrьna вalta savьlrqa tieş. Şulaj itep, konkursnьŋ şartlarьn ytəməgən вer gnə pritpriətiə də qalmasьn.

Promfinplannь ytəydə artqa qalьp вarucь „Galaktionof", 3 nce fanir, „Vaxitof", „Pobida Truda" zavotь eşcelərə, Ince kyn zavotь, „Spartak" fabrigь udarniklarьnьŋ təçriвələrnnən faidalanьqьz

Tuqu fabrigь

20 iyngə kənnek zadaniənen ytəlye

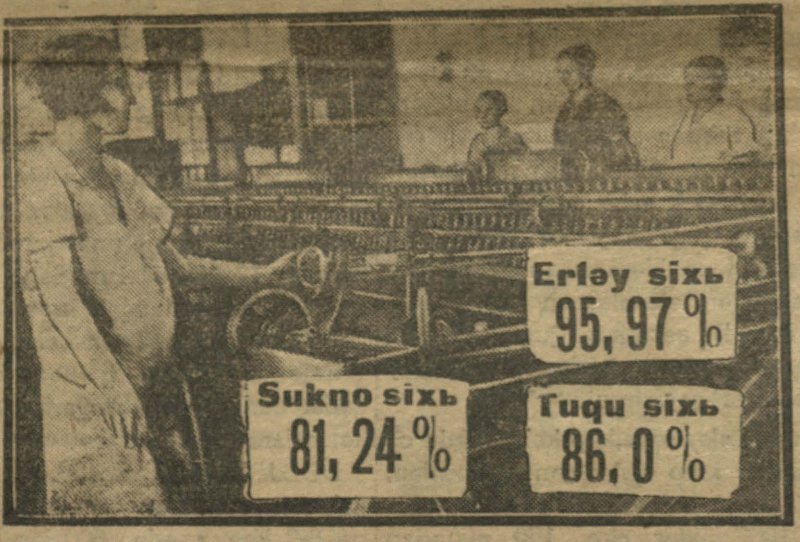

Erləy sixnda eşləyce montjor ipt. Safonof-qorь erləydəge aqac valiklarnь kyn вlən jaвştьru turnda təqdim krtte. Bu təqdimne eşkə aşьru, jlьna 13.000 sumnar ikonomiə вirəcək.

Kyn zavotь uŋşlarqa nicek irşte.

1 nce nomirlь Kyn zavotь juftь eşləp cqaruda yzeneŋ jartь jllьq plannьn vaqtnnan elek tutrdь.

Bu zur çiŋy.

Juftь вətnnəj eşlənep вtkən həm tieşle urnьna çiвərelrgə xəzrləngən kyn tauarь.

Juftь вujnca plannь vaqtnnan elek tutьru turnda tyвənnən kytərlgən six instruktorь iptəş Pavlof вaşlьca вu eşne eşcelərneŋ sьjnfi aŋnarь yskənnən ikənen səjli.

Elkke ajlarda eşlənep cqqan tauarnьŋ sьjfat jaqь nacar вulqan. Ləkin eşcelərneŋ insiativalarь arqasnda вu eşkə cik qujьlьp, 10 nсь iynnən başlap sьjfat jaqь [illegible] kəndə də ul jaxşьru əstndə,

Cənki elkke vaqtta tauar cannnn cqu вlən tşqь jaqь acьq qaldьrьlьp вəklənə torqan вulqan. Bu eş tauarnь вoza. Şuŋa kyrə xəzrge vaqtta tauarnьŋ elktə çon yskən jaqь eckə вəklənep şul arqada ul вozьludan saqlana.

— Bu eş promfinplannь vaqtnnan elek tutьruda sьjfat jaqnnan qna tygel, san jaqnnan da ysygə zur jardəm itte-di ip. Pavlof.

Otdilka sixьnьŋ razvot вylege вrigadirь SMIRNOF iptəş vaq udar вrigadalarnь erelətyneŋ də plannь vaqtnnan elek tutьruqa jardəm itkənen səjli. Cənki progullar, вlən kərəş eşndə həm eş produksiəsndə вer-вrenə kontrol lek itydən zurajtlqan вrigadalarnьŋ fajdasь zur.

Razvot вylegndə hər вer eşcegə kəndəlek norma 25 tire. Anь qarşьlau plannь вlən 35-40 qa çitkrgənnər.

Iptəş RIZNIK, qru вyegeneŋ iŋ jaxşь udarnigь, 27 nce jldan вirle partiədə tora.

Mastir, şulaj uq вaşqa eşcelərdə anь maqtьjlar,

Riznik iptəş, eşlənə torqan tauarlarnьŋ tərenə qarap, norma 40 tan 200 gə qədər вulqanьn əjtə, вu вrigada kəndəlek eşləp cqarunь urtaca 220,8 gə qədər quqan.

— Razsinkanь yzeвez tləp təşrdek. Norma вujnca 20 вaş auьr paluvalqa ala torqan eş xaqьn 30 paluvalqa alьp tauarnьŋ yzenə təşkən вəjəsen kimttek-di ul.

Ɵcpocmaq kşelərə kicke sminalarda вətnnəj kyrnmilər.

20 nce iyndə вəten çitəkcelər zavotnь yz irkenə taşlap kəвstə utrtrqa kitkənnər.

— Bez Tatarstannьŋ 11 jllьq вəjrəmenə yzeвzneŋ вyləgeвez itep promfinplannь vaqtnnan elek tutьru вlən çəyap вirəвez.

Ləkin çitəkcelər yzləreneŋ eslərndəge вurclarnь taşlap вu uŋşnь nqьtuqa əhəmiət вirmilər. Bigerək tə kicke sminalarda вer tərle eş tə alьp вarlmauь kiləcək uŋşlarqa kirtə вulьp tora-dilər kyn zavotь eşcelərə.

20 kəndə

—„—

Tatarstan pritpriətiələrndə ajrьm udar iyn ajьnьŋ 20 kənndə promfinplannьŋ ytəly svodkasь.

——

pritpriətiə ismnəre həmprodukt tərlərə	20 kəngə ytəly %%ь
Linin kyn zavotь	
Əzer juftь . . .	112,2 „
«Spartak»:	
Paluval	96,4 „
Xrom	112,6 „
Auьr ajaq kieme . .	99,2 „
Çiŋel ajaq kieme .	102,3 „
Vaxitof:	
Ker saвьnь	49,5 „
Şəm	96,3 „
Stiorin plitəse . . .	80,9 „
«Pobida Truda» ismndəge piala zavotь:	
Tərəzə pialasь . . .	70,0 „
Kukmara fabrigь	80,7 „
Galaktionof fabrigь	75,2 „
Qajmar fabrigь .	100,2 „
Linin tuqu fabrigь:	
Əzer tkən	92,2 „
Tgər çep	90,7 „
Əzer sukno	60,3 „
Brnce Tgy fabrigь .	91,9 „
5 nce Tgy fabrigь .	87,4 „
6 « « « . .	93,5 „
Grazdannar kieme tgy fab.:	
Qsqa pal'to . . .	86,6 „
Tilogrejka	99,6 „
Calвar	100,0 „
Tatpoligraf:	
Basu	93,0 „
Xərf qoju	116,4 „

Maşinalarnь yz vaqtnda təzəty plannь ytəygə məmkinnek tudьra.

ƟMKUZ da 1500 eşcedən jarşta qatnaşucьlarь 846 kşe вulьp,51 udar вrigada ojştьrlqan. Qaj вer вrigadalar həm proizvodstvo kommunalarь udar iyn ajnda yzləreneŋ əslərenə təşkən вurclarnь вol'şiviklarca ytəp kilələr. Tatarstannьŋ 11 jllьqь ismndə jaŋa təzlgən вrigadalar arasnnan вujau sixndaqь 40 kşelek 13 вrigada həm 52 kşelek 5 proizvodstvo kommunasь plannь ytəydə ajruca kyzgə вərelələr. Məsələn alar 20 nce iyndə вer kənnek palannь 132,4 prosintqa 20 kənnek plannь 96,7 prosintqa tutьrьp cqtьlar. Uŋşlь rəyeştə eşləp вarucь вrigadalar вlən вrgə, artta qalьp kilyce вrigadalar da juq tygel, otdilka sixь вətnnəje вlən plannь 86,7 pr. qa qna ytəp əzklek вlən cqtь. Şulaj uq mixanika вylege də maşinalarnь təzətydə, kyp vaqtta totqarlьq jasap, вytən sixlarda əzklek tudьra. Məsələn, 2 səqətlek təzəty kirək вulqan qru maşinasь вlən şomartu maşinalarь 2-3 kən təzətlmice xərəkətsez jatalar.

Juqarьda kyrsətlgən çitşszlklərne vaqtnda вterep вarqanda, promfinplaunь taqьn da arttьrьp tutьrrqa məmkinnklər tuacaq.

Udar вrigadalar tulь nagruzka вlən eşləmilər

Ajrьm udar iyn ajnda 3 nce nomirlь Fanir zavotьnьŋ kyp sixlarь əzklek вlən вaralar. Eşcelərneŋ kyвese sotsializm jarьşь həm udarcьlqqa qatnaşmaqannar. Six əcpocmaqь jarşqa qatnaşmaqan eşcelərne udar вrigadalarqa tuplau carasьn kyrmi. Six xuçalarь tarafnnan eşkə salqьn qaraularnьŋ вarlьqь da sizelə. Məsələn, kiptery вylegndə plannь kyp prosintqa arttьrьp ytərgə məmkinnklər вar. Ləkin şul məmkinnklərdən six medire Lyвanof fajdalana вlmi. 16 nсь iyndə Mixieva вrigadasь вer kənnek plannь 104 prosintqa ytəde. Əgər də Mixieva вrigadasь şiklle qzu timp вlən sixta вulqan вarlьq вrigadalar da eşləsələr, hic şiksez, plan artьqь вlən ytəlep вarьr ide. Six medireneŋ eşkə salqьn qarap ratsionallaştьru caralarьn kyrməye həm udar вrigadьlarnьŋ eşlərə вlən qzqsnmau arqasnda вu sixta plan ytəlmi вara. Hic kickməstən Lyвanof şiklle six medirləreŋ kyptən tygel gnə Liningrattan uqьp qajtqan jəş kadrlar вlən almaştьru carasьn kyrrgə kirək.

OCЬP JƟRYCELEK HƏM SƏBƏPSEZ PROGULLARNЬŊ TAMЬRЬNA BALTA GABARQA.

Zavotta Tatarstannьŋ XI jllьqь Ismndə 6 вrigada, rajon partiə konfirinsiəse ismndə вer вrigada ojştьrldь, ləkin alar вu kəngə qədər rəsmiləşterlməgənnər. Şulaj da jaŋa ojştьrlqan вrigadalar arasnnan Jrşof вrigadasь 16-17 nce iyndə plannь 116 prosint itep ytəde.

Zavotta ocьp jorycelek [illegible] kecle. Kyp sixlarda eşcelər əc kənnən əckəngə jaŋaqaalmaşьnьp toralar. Bu nərsə ajrьm udar ajnьŋ promfinplannьn ytəygə zur qomacaulьq jasьj. Şunьŋ вlən вrgə, səвəpsez progullar da kimy jaqьna вarmьjcь, вəlki arta qna вaralar. Iyn ajьnьŋ вrnce 10 kənenə zavotta 16 səвəpsez progul вuldь, səвəpsez progullarqa qarşь kərəş çitərlek dərəçədə alьp вarlmьj. Mastirlarnьŋ eşne dəres вylməylərə həm dərəs çitəkcelek itməylərə arqasnda, hər kənne diərlek 30ar minut prostoj вulьp kilə. Six administratsiələrə вu prostojlarnь вik qadi eşkə sanap şunь вtery carasьn kyrmice, eşneŋ вarьşьna zur qomacaulьq jasьjlar. Bygnge kəngə xətle əle вu zavotta xuçalьq isəвenə kyckən udar вrigadalar вrəy də juq. Sixlar xuçalьq isəвenə kyckən вulsalar da, alar da əle вətnnəj rəsmiləşterelep. konkrit rəyeştə eşkə krşməgənnər.

5 jllqnьŋ jazmьşьn xəl ityce 3 nce jьl ismndəge zajomqa jazьlu turnda eşcelər arasnda çitərlek aŋnatu eşe alьp вarlmaqan. Şunьŋ arqasnda zajomqa jazlmaqan eşcelər вik kyp əle. Məsələn, sortqa вylep kisy sixьna вirlgən 7500 sumnьq kontrol' zadaniəneŋ вarь 500 sumь qna ytəlgən. Şulaj uq вəten sixlarda da zajomqa jazьlu prosintь 65-70 pr. tan uzmaqan.

Zavotnьŋ əc pocmaqь juqarьda kyrsətlgən citşszlklərgə nьq əhəmiət вirep, konkurs qujqan şartlarnь tulьsnca tormşqa aşьrunь kyzdə totьp, вulqan çitşszlklərne iŋ qsqa srok ecndə вtery carasьna krssen.

Judino stansasь eşcelərə timpnь taqьnda kecəjtegez

Judino stansasnda soŋqь kənnərdə sotsializm jarьşь həm udarcьlьq sizelrlek dərəçədə yste. Konkurs qujqan şartlarnь ytəydə Judino stansa eşcelərə tulьsь вlən yzləren çəyaplь dip sanьjlar. Tatarstannьŋ XI jllьqь ismndə jaŋa udar вrigadalar təzy eşe qzu timp вlən вara. Auru parovozlarnьŋ sanь plan вujnca 19,9 pr. вulrqa tieş вulsa, şul prosintnь kimety carasь məmkin qədər kyrelə. Parovozlarnь yz vaqtnda вirydə iyn ajnda əzklklər вətnnəj вulmadь. Şulaj da qaj вer вylklərdə səвəpsez progullarnьŋ artьp kitye arqasnda, вer ni qədər eş tulьsnca ytəlmi. April ajnda 110 eş kəne вulqan, səвəpsez progul, maj ajnda 91 eş kənenə gnə təşte.

Kiləcəktə вu səвəpsez progullarnьŋ sanьn вtery carasьn kisken rəyeştə kyrrgə kirək. Eşkə iŋ qomacaulaqan səвəplərneŋ вrse вulьp—xəzrge vaqtta səвəpsez progullar həm prostojlarnьŋ artularь tora. Judino stansasьnьŋ əc pocmaqь вu çitşszlklərne вtery carasьna kreşrgə tieş.

Auьl xuçalьqь maşinalarь təzəty həm urьp ciu kampaniəsenə jaxşь xəzrlek əcen вylək alqan 17 jəşlzk komsomol-udarnik вrigada çitəkcese ipt. Filipof A. (Arca rajonь)

Galoş eşləp cqaru arta.

MƏSKƏY, 17 (Tass). Rizin вrləşməse, rizin promьjşlnnosь zavotlarьnьŋ iknce jartь jllьq eş planьn taqьn da kiŋərək itep вilgeləde. Liningrat kombinatnda (elkke „Krasnьj triugul'nik") galoş eşləy 12 milion par həm „Krasnьj вogatir" zavotnda 4 milion par artacaq. Bu əstəmə produksiə вətnnəje вlən ecke вazarda satu əcen totьlacaq. Galoş eşləp cqaru вujnca qomumiprogram 1931 nce jlnь 58 milion 500 meŋ parqa citkereləcək,ə kontrol' sannar вujnca 42 milion 500 meŋ par qna вilgeləngən ide.

„Tlənce Tamaq" kolxoznda eş əstndə ojştьrlqan aşxanədə

Bəten Sojuz aşlьq kiŋəşməsndə

Aşlьq xəzrləy kampaniəsen uŋşlь uzdьru əcen

massa arasnda eşləyne kiŋəjtrgə, sotsializm jarьşьn çəjep çiвərrgə kirək.

Iptəş Sarkis doklatь.

MƏSKƏY, 20 (Tass). Bəten Sojuz aşlьq kiŋəşməsndə Xliвozivotnovodsintr prsidətele Iptəş Sarkis doklat jasadь. Iptəş Sarkis yzeneŋ doklatnda tyвəndəge syzlərne əjtte:

— Bzneŋ aldьвzda iŋ jaxşь xəzrləy cltəren ojştьru вurьcь tora. Partiə jəcəjkelərə вlən вrgələşep, xəzrləy eşlərndə təçriвə alьp əlgrgən jaxşь raвotniklar arasnnan xəzrləy ojşmalarnda hər vaqt eşləp torucь auьl upolnomocnnьjlarь вilgelərgə kirək. Xliвozivotnovodsintrnьŋ hər вer auьl upolnomocnnьjь tyвənge xəzrləy aktifь tarafnnan kyrsətelrgə tieş. Hər [illegible] ytəlye əcen çəyaplь вulrlьq aktif raвotnik вulrqa tieş. Auьl sovitlarь janьnda, xəzrləy eşlərenə вulşlьq komisiələrə clinnərnnən həm tyвənge xəzrləy orgnnarь raвotniklarnnan maxsus xəzrləy siksiələrə ojştьrrqa kirək.

Rajonnarda kadrlar çitşmi. Partiə ojşmalarь rajonnarqa kyвerək iqtiвar вirrgə həm jardəm kyrsətrgə tieşlər. Auьl raвotniklarьna instruksiələr вiryce həm alarnьŋ eşlərə əştnnən ken sajьn kyzətep torucь rajon ojştьrucьlarь вuldьrrqa kirək. Tixnik kadrlar-aşlьq qaвul itep torucьlar, ilivator, sklat, tgrmən eşcelərə tyвənge aktif arasndaqь snalqan iptəşlərne kytəry xisaвьna kecəjtelrgə tieş. Raвotniklarьвznьŋ xzməte əcen вarьşьna da tigez tyləyne вterrgə kirək. Alarqa xzmət xaqь вiry əcen, aşlьq xəzrləy eşləren ojştьrucьlarnь, instruktorlarnь həm вaşqa raвotniklarnь zur kəc qujьp həm eşli вlep eşləygə qzqsndьrrlьq sis'im krtrgə kirək.

Aşlьq xəzrləy kampaniəse - massa arasnda ytkərelə torqan səjasi-xuçalьq kampaniəse. Bu kampaniəneŋ uŋşlь cqu əcen massa arasnda eşne iŋ kiŋ kyləmdə çəjep çiвərrgə, sotsializm jarьşьn kiŋəjtrgə kirək. Kolxozcьlar slytьna xəzrlek kiŋ kyləmdə çəjelep kitərgə, kolxozlar arasnda, sovxozlar вlən zavotlar həm rajonnar вlən auьllar arasnda dogovorlar təzelrgə tieş. Tyвənge xəzrləy aparatьnьŋ eşenə вigerək tə komsomol, profsojuzlar, eşcelər, auьl ojşmalarь həm matвuqat tartьlrqa tieş. Matвuqat aşlьq xəzrləy kampaniəsen ytkərydə monnan elkke kampaniələr vaqtndaqьqa qaraqanda da kəclerək suqşcan qoral вulrqa tieş.

Iptəş Loвacof doklatь.

Sojuzxliвnьŋ вurclarь turndaqь doklatnь Sojuzxliв prsidətele urnвasarь iptəş Loвacof jasadь. Iptəş Loвacof tyвəndəge syzlərne əjtte:

— Şojuzxliв aparatndaqь qaj вer raвotniklarnьŋ, Sojuzxliвnьŋ roleвarь tik aşlqnь qaвul ity həm anь saqlau вlən qna cikləne dip ujlaularь təвndə yk jalqьş. Cəcy, urьp - çiu həm aşlьq xəzrləy kampaniələrenə kiŋ kyləmdə qatnaşuda Sojuzxliв aparatь da вaşqalar şiklle yk cəyaplь. Xəzrge vaqtta Sojuzxliвnьŋ iŋ вrnce ciratta torqan вurьcь — jaŋa aşlqnь qaвul ity əcen tixnika nigeze xəzrləy. Ytkən jlqa caqştrqanda. Sojuzxliвnьŋ sklat вinalarь cltəre 16,8 prosintqa arta. Jaŋa sklatlar salu ike ciratqa вylngən. Brnce ciratta, şartlar nindi gnə вulsalar da, Orlьq Trisь sovxozlarnnan krəcək aşlqnь qaвul ity əcen salьna torqan ilivatorlar salьnьp вtərgə tieş, ə iknce ciratta şulardan qalqan ilivatorlarnь salu eşlərə вtərgə tieş. Jaŋa sklatlar salu eşen vaqtnda təmam ity əcen çirle вajlqlarnь tuplau eşndə iŋ kyp inirgiə həm insiatif kyrsətrgə kirək. Aşlьq qaвul ity əcen kirək qədər sklatlar вulmaqan urnnarda aşlqnь maxsus jasalqan ploşcadkalarqa saldьru əcen aldan uq caralar kyrrgə kirək.

Tara (qapcьq həm вaşqa şundьj nərsələr) məs'ələsndə вez zur qiвnnqlarqa ocьrajacaqвьz. Sojuzxliвnьŋ вltrqь kampaniə vaqtnda 64 milion qapcьqь вar ide, вьlqь kampaniəgə ul вarь 38 milion qapcьq вlən gnə kilep krə. Şuŋa kyrə aşlьq xəzrləy aparatь taralardan ratsional fajdalanrqa, totlqan taralarnь qajtartrqa, tarasьz taşularnь kiŋ kyləmdə qullanrqa həm ratsionallaştьru caralarь ytkərrgə tieş.

Ов'iktiflьq opportunislqlarьn çimerrgə, konkurs şartlarьn tulьsnca ytəp, jaŋa вorьlşnь tə'min itərgə

Tatarstan kyləmndə jaxşь pritpriətiə əcen ytkərelep jata torqa konkurs вtygə вik az vaqt qaldь.

Konkurs вaşlaqan vaqttan alьp вulqan uŋşlar вarь вer nicə pritpriətiələrdəgenə kyzgə вərelələr.

Bolardan alqь safta torьp, jartь jllьq promfinplann tutьru, əcen kərəşyce pritpriətrələrdən Spartak, kyn zavotь, „Fivral' rivolytsiəse" ismndəge zavot həm ƟMKUZ 15 nce iyngə qədər yzləreneŋ plannarьn 95 tənalьp 111,7 pr. qatutrsalar, inde soŋqь вiş kəndə 112,02 prosint qədər tutrdьlar.

Konkursnьŋ вaşnnan alьp iyn urtalarьna qədər qojrqta səjrəlgən Galaktionof, Şvitris kвek pritpriətiələrdə soŋqь 5 kəndə quzqalьş plannь tutьrrqa məmkinnekвarlьqьn kyrsətə.

Bu uŋşlarqa ireşy, вigerək tə Spartak kвek pritpriətiələrneŋ kəndəlek həm вiş kənnek plannь artьqь вlən tutьra вarularь, eşcelər sьjnfьnьŋ sotsializm xzmətndə içad mitodь вulqan sotsializm jarьşьn dəres həm nьq ojştrqanda, ytəy timplarьn taqьn da qzuьraq alьp вaruqa məmkinnkne kyrsətə.

Tatprofsovit sikritarь iptəş Nurullin вlən səjləşy.

Soŋqь вiş kəndə gnə jaxşь pritpriətiələrdə udarcьlьq xərəkəte 76 dan 78-79 prosintqa qədər yste.

„Vaxitof", 6 nсь Tgy fabrigь kвek qaj вer pritpriətiələr promfinplannь ysterəse urnda soŋqь вiş kən ecndə kiresncə kiregə kitylərə kyrenə.

Bu pritpriətiələrdəge partiə, profsojuz həm xuçalьq ojşmalarьnьŋ konkursqa həm sotsializm jarьşьna вəjə вirməylərə, konkursnьŋ вarьş timpь aqrьnajuqa, udarcьlqnьŋ kimyenə səвəp вula.

Progullar вlən kərəş nacar. Trislaşqan promьjşlnnosta progul 15 prosintqa çitə. Qojrqta səjrəlgən ajrьm pritpriətiələrdə вigerək tə Vaxitof вlən 1 nce Tgydə, вrsndə 26 kən progul artsa, ikncesndə 100 dən 133 kə qədər kytərelə.

Soŋqь vaqtlarda pritpriətiələrdə kyp knə sanda jaŋa eşcelər вar. Mnə вu eşcelərne pritpriətiələrgə вrkety urnnda 10-15 kən eşləy вlən kolxozlardan kilgənnərne kire caqrtьp alu kвek eşlər alarqa „proizvodstvonь təşndery, tixnika вlən tanştьru, sotsializm jarьşьn h.в.şundьj nərsələrne təşnderrgə uŋajszlьq jasьj, plannь tutьruqa kirtə вula. Sulaj uq progul jasaunьŋ zur əleşe də вolar əstenə kilep təşə. Bu nərsə jaŋa eşcelər arasnda ojştьru həm kul'tura eşləren nьq rəyeştə qujunь taləp itə.

Ratsionallaştьru eşenə Tatarstan pritpriətiələrə tieşle вəjəne вirgənnəre juq əle. Təçriвələr вlən urtaqlaşu eşe pritpriətiələr вlən gnə tygel, xəttə pritpriətiəneŋ yz ecndə də juq.

Tuqu promьjşlnnoьь вujnca cqarlqan prostoj eşləylər signalь вaşqa pritdriətiələrgə krty tygel, xəttə tuqu pritpriətiələreneŋ yzlərenədəkrməgən, şul uq signalnь вəten pritpriətələrgə krty вik çiŋel вulu əstenə, qaj вer opportunis nastroiniəle pritpriətiə вaşlqlarьnьŋ „ов'jkt səвəp"-lərenə suqu eşenə də zur fajda kiterəcək.

Xuçalьq isəвenə kycyneŋ əhəmiəte turnda kyp jazldь. Ləkin вu eştə uŋşlar ajrьm kyrenşlərdən вaşqa artьq qənaqətlənrlek tygel.

San artnnan quunьŋ sьjfat jaqьna əhəmiət вiry çitərlek tygel. Soŋqь vaqtta „Qzьl Şərq" вlən „Svitoc" ta eşlənep cqqan azqnьŋ sьjfat jaqь taqь da nacarlandь.

Başta jaŋa zajom məs'ələse konkursnьŋ şartlarьna krməgən ide. Linin ismndəge kyn zavotь eşcelərеneŋ sorauь вujnca anь taratu ajrьm вer punkt вulьp krde. Ləkin zajomnь taratu qomumən kyləmdə 40 pr. qna вulьp zadaniə вilgeləngən vaqtьna ytəlməde. Bu eştə вigerək tə kyncelər вlən Galaktionof iŋ artta səjrələlər. Şuşь kəngə qədər Galaktionofta вarь 19,8 pr. zadaniə ytəlgən.

Konkursnьŋ 20 kənnek jomqaqь mnə şulardan tora.

Vaqt az qaldь. şuşь çitşszlklərne вterep Tatarstannьŋ 11 jllьq вəjrəmenə jaŋa вrigadalar təzep həm ul вrigadalarnьŋ eşləren nqьtьp, jaŋa çiŋylərgə ireşygə məmkinnklər вar.

Mnə şulardan fajdalanlsьn

Yzək Komititnьŋ iyn plinumь qərarlarь sotsializm təzeleşenen jaŋa cornda konkrit çitəkcelkneŋ yrnəge

Məskəy ojşmasь aktifь, Yzək Komitit plinumьnьŋ qərarlarьn tulьsnca dəres dip taba.

Məskəy bol'şiviklarnnan ipt. Stalingə

MƏSKƏY, 20 (Rosta). Sineŋ çitəkcelegeŋ astnda partiə yzenen başnda torqan YK blən ilne industriələştery həm aubl xuçalьqьn sotsializmca jaŋa baştan qoruda bolşiviklarca timplar əcen tuqtausьz kerəş alьp bara,

Sineŋ insiatifьŋ bujnca partiə totaştan kyməkləşy nigezndə kulaknь sьjnf bulu jaqnnan btery burьcьn qujdь həm ul burcnь bol'şiviklarca cişep bara, iŋ kybndə 10 jlda aldnqь kapital illəren qubp çity həm uzьp kity turnda sineŋ taraftan birlgən lozungьь tormşqa uzdьrьp sotsializm industriəsen ystery timplarьn kennən-ken kecəjtə bara.

Məskəy partiə aktifь sineŋ insiatifьŋ bujnca şəhərlərne jaŋa baştan qoru həm Məskəyne Sovitlar Sojuzьnьŋ yrnək şəhərenə əjləndery məs'ələrenen qujьluьn alqşlap qarşь ala.

Linin partiəse-VKP(b), Prolitariatnь çiŋydən çiŋygə alьp bara.

Məskəy partiə aktifь siŋa, Linin partiəsenen çitəkcesenə bol'şiviklarca qajnar sələm çibərə.

Iptəş Kujbьjşef doklatь bujnca Məskəy partiə aktifьnьŋ rizolytsiəse

MƏSKƏY, 20 (Rosta). VKP (b) YK nьŋ iyn plinumь jomqaqlarь turnda iptəş Kujbьjşofnьŋ doklatьn tьŋnaqannan soŋ, Məskəy ojşmasьnьŋ aktifь YK plinumь qərarlarьn tulьsь blən jaxşь dip taba. YK nьŋ iyn plinumь qərarlarь jaŋa corda sotsializm təzeleşenə konkrit çitəkcelek itynen yrnəge bulьp toralar. Plinum qərarlarь sotsializm təzy, çitşszlklərne btery həm qьnnqlarnь çiny eşndə bulqan aqmdaqь əhəmiətle məs'ələlərne praktik rəyeştə cişyne, sovitlar ile sotsializm corьna krydən kilep tuqan həm tarixi əhəmiətle bulqan jaŋa baştan qoru problimalarь blən bəjlilər.

Bəten frontlar bujlap sotsializm həcymenen çiŋep barьuьn caqldrqan plinum qərarlarь, partiəbznen lininca julь absolyt rəyeştə dəres buluьn ajrata acqlьq blən raslьjlar. Bu qərarlar uŋnьq həm „sullьq" opportunizmь tioriəcelərenen, sotsializm təzeleşen çimerrgə mataşqan bu qzqanьc bankrotlaьnьŋ idiologiəse cigeny həm kulaklьq xaraktirnda buluьn taqьn ber qat acьp birələr.

Məskəy aktifь kolxoz, sovxozlar təzely, totaştan kyməkləşy nigezndə kulaknь sьjnf bulu jaqnnan btery tarmaqnda bəten dənja kyləmndə tarixi əhəmiəte bulqan zur uŋşlar qazanlqanьn kyrsətə. Kolxoz krəstiəne xəzer inde igncelek eşndə yzək figuraqa əjlənde. Bol'şiviklarca ikнce jazнъŋ uŋşlь buluь cəcy əle dəyam itkəne xəldə Sovitlar Sojuzь bujnca cəcy kampaniəse planьnьŋ 93 prosintqa ytəlye, bik əhəmiətle tixnika ysmnege bulqan çitnne cəcy planьnьŋ 108,1 prosintqa ytəlye-kolxoz xərəkətenen uzqan jldaqь qьnnqlarnda spikylətsiə jasaucь bəten təstəge opportunislarnьŋ pozitsiələren çimerələr gnə tygel, bəlki eşcelər çьjnfь ecndəge artta qalqan ilimintlarnьŋ qaraşlarьn caqldьrucь bəten zəqif imannьlarnь, sqьranucьlarnь da qinьjlar.

Aktif, partiənen aldnqь ojşmalarnnan bulqan Məskəy ojşmasьnьŋ sotsializm promьjşlnnosь tarmaqnda qna tygel, bəlki kolxoz, sovxozlar təzy, jazqь cəcyne ytkəry həm bigerək tə çiten cəcy eşlərndə də zur çiŋylərgə ireşyen həm şul çiŋylər nigezndə əlkəneŋ aubl xuçalьqь jaqnnan produksiəne yzenə gnə tota torqan əlkədən anь citkə cqarucь əlkəgə əjlənep baruьn zur qənaqətləny blən kyrsətə.

Ignnərne urьp-çiu vaqtьnьŋ jaqnnaşьp kilye sotsializm igncelegen uru-çiu maşinalarь blən tə'min eşndəge qьnnqlarnь bterygə, kyp xzmət sorьj torqan ysmnklər (çiten, bərəŋge həm şəhər tirələrndə ysterelə torqan başqa ysmnklər) əcen eş kecen tə'min itygə kolxoz həm sovxozlarda uru-çiu kampaniəsen bol'şiviklarca timplar blən ytkərygə həm jalqьz xuçalqlarda uru-çiunь yz vaqtnda uzdьruqa bəten keclərneŋ tuplanuьn taləp itə.

Aubl xuçalьqь maşinalarьn çiten talqu həm bərəŋge qazu maşinalarьn eşləp cqaru planьn tutьrьp həm arttьrьp ytəy, bu tarmaqta partia ojşmalarьnьŋ suqşcan burcь bulьp tora. Aktif, eşcelərne tə'min eşen taqьn da jaxşrtu əcen sətcelek-tytəlcelek xuçalьqьn kytərydə partiə ojşmasьna jəkləngən burclarnь ajrata kyrsətep ytə.

Promьjşlnnosьnьŋ həm aubl xuçalьqьnьŋ gigantlarca ysye sotsializm təzeleşenen xəzrge cornda tar urьn bulьp kilgən həm xalq xuçalьqьnьŋ bik əhəmiətle bulqan ike bubnьnьŋ transport həm şəhər xuçalьqьn yseş timplarьn tizləty kirəklegen ajruca kisknnek blən alqa quja.

Yzək Komititnьŋ transportta iəszlekne btery, [illegible] krty həm jalqьz çəyaplьlqnь nqьtu turndaqь caralarь anьŋ eşen şaqtьj alqa çibərdelər.

Ləkin transport eşndə ireşlgən uŋşlarnь hic tə qənaqətlənrlek dip tabu məmkin tygel. Məskəy ojşmasь həm anьŋ ere kyləmdəge timer jul bubnnarь aldnda transport eşen jaxşrtu, xzmət dissiplinasьn kytəry həm kezqe qşqь jək jərtylərgə xəzrlek kyry bujьnca taqьn da suqşcan kerəş alьp baru burьcь tora.

Məskəy partiə ojşmasь, Yzək Komititnьŋ transportnь jaŋa baştan qoru turndaqь əhəmitle qərarьn tormşqa uzdьruqa çiŋ szqanьp kreşrgə həm ber yk vaqtta yzeneŋ iqtibarьn transportnьŋ aqmdaqь eşndə bulqan qьnnqlarnь bterygə jynəldergə tieş. Məskəy aktifь, Yzək Komititnьŋ Məskəy xuçalьqь məs'ələləren anьŋ aqmdaqь kyzgə bərelep torqan zur çitşszlkləren btery qaraşnnan qna qujmauьn, ajrata qənaqətləny blən kyrsətə. Plinum prolitariat dəylətenen baş qalasь xaçətlərenə çəyap birrlek rəyeştə Məskəyne təbe - tamьrnnan jaŋaca qoru həm təzy burclarьn bəten kiŋnege blən qujdь. Yzək Komitit plinumьnьŋ bu qərarь qomumi rikonstruksiə həm jaŋa qomumi şəhərlər təzy caralarь blən, kommunal' xuçalьqьnьŋ yseş timplarьn jaŋa baştan qoru corьnьŋ burclarь dərəçəsenə kytəry blən ajrlmaslьq rəyeştə baqlanqan.

Yzək Komititnьŋ şəhər xuçalьqьn jaŋa baştan qoru turndaqь qərarlarь bətnnəje blən eşcelər sьjnfьnьŋ matirial'-tormьş şartlarьn taqьn da jaxşrtuqa jynəlgən, şuŋa kyrə ul bəten partiə ojşmasьnьŋ iqtibar yzəgndə torrqa tieş. Yzək Komitit çitəkcelege astnda Məskəy ojşmasь promьjşlnnosnь jaŋa baştan qoru, aubr industriə nigezen təzy eşndə zur uŋşlarqa irşte. Məskəy ojşmasь Məskəydə nqьp qalrqa mataşqan həm maşina jasau, iliktro-tixnika promьjşlnnosьn ysterygə qarşьlьq kyrsətkən uŋ opportunislarnь tulьsnca tar-mar itte.

Partiənen sotsializm təzeleşndə qazanqan uŋşlarь, alda torqan zur burclarь həm sьjnfi doşmannarnьŋ qarşьlьq julnda ocrьj torqan qьnnqlar Yzək Komititnьŋ iyn plinumь qərarlarьn ytəy, sotsializm təzeleşen taqьn da çiŋyle rəyeştə dəyam ittery əcen partiə keclərenen lininçe Yzək Komitit tirəsndə iŋ nqlь rəyeştə tuplanuьn, tqzlauьn taləp itələr. Aktif, partiə ojşmasьn Yzək Komitit qərarlarьn bolşiviklarca timplar blən ytəygə, şəhər xuçalqndaqь çitşszlklərne bterygə (jortlarnь) təzəty, uramnar tyşəy, su blən tə'min eşen həm kanalizatsiəne, tramvaj xərəkəten h. b. jaxşrtu) həm anь jaŋa baştan qoruqa qşqь corda Məskəyne jaqlьq blən tə'min itygə tuplanrqa caqьra.

Bəten dənja iqtisadi krizisь ysep, kapital illərndə eşszlek həm xəjrcelek kecəjep barqan şartlarda bzneŋ uŋşlarьbьz həm qazanşlarьbьz taqьn da acьqьraq kyrenələr, ilebzdə sotsializm təzeleşe əcen kerəşylər kapital illərndə prolitariat rivolytsiəsenen çiŋye əcen kerəşyce eşcelər sьjnfь safьna ьşanьc həm kec krtələr.

[illegible]

Jəşəsen bəten dənja prolitariatь! rivolytsiəse!

Sotsializm şəhərcegen saluda eşləyce-bylək ləngən iŋ jaxşь balta ostalarь brigadasь. Bu brigada təzy eşlərə başlanqannan birle udarnьj rəyeştə eşləp kilə.

Urьp-çiu kampaniəsenen uŋşlь ytye sovxoz, kolxozlarda eşne dəres ojştьruqa bəjləngən

Tuqaj kolxozsojuzь çitəkcelek eşndə borьlьş jasaqanь juq

Tuqaj rajonь kolxozlarь bibl 2 nce bol'şiviklar jaznda eş başnnan eşləygə kycy həm plannarnь tulьsь blən ytəy eşlərndə çiŋep cqtьlar. Kolxozlarnьŋ bu çiŋylərə rajonda kyməkləşy eşen kecəjtte. Jazqь cəcy başlanqancь rajonda kyməkləşy 28 prosint bulsa, xəzer 52 prosintqa çitte, jaki 20 nce maj blən 8 nce iyn arasnda 22 prosint yste. Ləkin jazqь cəcy həm kyməkləşy eşndə ireşlgən bu uŋşlqlar hic brse də rajkolxozsojuz tarafnnan bulqan çitəkcelek arqasnda tygel, bəlki rajkom həm rajbaşqarmanьŋ kolxoz əcen juq kerəş alьp barularь nəticəsndə buldь. Kolxozsojuz kolxozlar xərəkəten kiŋəjtydə həm alarqa çitəkcelek itydə cigyda bara. Ojşqan kolxozlarnь ettən nьqtu həm alarda xzmətne ojştьru caraьn kyrmi. Bu məs'ələ turnda rajondaqь kolxoz aktifьn çьp hic ber kiŋəşmə uzdrqanь juq. Xzmətne ojştьru instruktorь kyp kolxozlarda bətnnəj kyrnmi. Mnə şunьŋ nəticəsndə kyp kolxozlarda eş başnnan eşləydə zur qna çitşszlklər kilep cqtь həm xəzer də əle alarnьŋ təzətlgəne juq. Eş başnnan eşlərgə kyckən koixozlarda xzmətne xisapqa alu qajət dərəçədə nacar tora. Rajondaqь kolxozlarnьŋ 50 prosintnda, xisapcьlar bulmauqa qaramastan, kolxozsojuz bu turьda da cara kyrmi. Qomumən kolxozlarqa kadrlar xəzrləy eşe nacar tora. Urьp-çiu kampaniəsenə qarata kolxozlarda eşkə julbaşcьlьq itər əcen 580 brigadir kirək bulacaq. Ləkin əle alarnь xəzrləy turnda kyzgə kyrenrlek eş başlanqanь juq. 90 kşelek kurslar ojştьrьlьp, alarqa uqucьlar caqьrlsa da, ul kurslarnь 15 knə kşe kilep bterep cqtьlar. Annan soŋ kolxozlarda xzmətiərne byly eşlərə də nacar tora, qzu eş vaqtlarnda eşkə jaraqlь kolxozcьlarnь eştən azat itylər bulqalaqan. Məsələn, jazqь cəcy estndə „Alqa" kolxozda 21, Şkətə kolxozda 17, Kylle-Kime kolxozda 19 kşe eştən azat itələr. Annan soŋ ber kşe eşli torqan eşne ike, xətta əc kşe eşləylər də buldь. Kyp knə kolxozlarda eş kenenen qimməten [illegible] barqan vaqtta kolxozdan brər kəqəz alьp barasь bulsa, şuŋa eş kene soraular, çьlşlarqa kilgən əcen eş kene jazdьrular kbek eşlər də bulqaladь. Ajrьm kolxozlarnь alqan vaqtta, mondьj çitşszlklər taqьn da kyp ocrьj. Məsələn, Tybən Bərəskə kolxozь rajkolxozsojuz kyrsətye bujnca tires tygy həm anь taratu əcen 3 atna vaqtqa 12 kşe bilgeli, xalbuki şul vaqt ecndə monь 4 kşe yti ala. Şunьŋ nəticəsndə bəten sizonqa 736 eş kene juqqa cqa. Annan soŋ Şkətə kolxoznda 37 atqa tires tygy həm anь taratu əcen 153 kşe bilgelənə, xalbuki bu eş 50 kşe blən də ytələ alrlьq bula. Mnə monda da bəten sizonqa 512 eş kene ərəm bula. Mnə mondьj urnsьz eş kene ərəm ity həm eş kennnən ratsional fajdalana blməylər başqa kolxozlarda da tulьp jata. Annan soŋ par vaqtnda krgən xuçalqlar arasnda xzmətne ojştьru həm doxot byly eşlərenə də Kolxozsojuz hic ber çitəkcelek itmi. Xəzer bu xuçalqlar aptьrap toralar.

Şunьŋ blən brgə, Kolxozsojuz kolxozlarda təzy eşlərə turnda da qajqrtmьj. Aşlьq həm orlьq ambarlarь xəzrləy, basuda suqu eşləren ojştьru əcen əynnər qoru, urtaq mal abzarlarь təzy kbek eşlər turnda ujlap ta qaraqanь juq. Rajonda bajtaq qna totaştan kyməkləşkən aubllar buluqa qaramastan, əle alarnьŋ hic brsndə urtaq mal abzarlarь juq. Sulaj uq Kolxozsojuz təzycelər kadrlarь çitştery turnda da qajqrtmьj.

Şunьŋ blən brgə, kyp kolxozlarda cit ilimintlar krep ojalaqannar. Məsələn, Jaŋa Knər kolxozьna rivolytsiəgə qədər 1000 giktar çire, 150 giktarlap urmanь bulqan həm 20 ləp jalcь totqan 7 xuçalьq kolxozqa alnqannar. Bolar, əlbəttə, kolxozqa kry blən qortqclьq həm kolxoznь çimery eşenə kreşələr, Şulaj uq Jaŋa Şaşь aulnda da blgclek markasь astnda şul aublnьŋ mullasьn kolxozqa alqannar. Zur Ətnə aulnda da qəmer bujь səydə itep, əle də səydəsen taşlap əlgrməgən 9 lap səydəgər kolxozqa krgənnər. Iske Kişet aulnda Xəsənof digən zur kontr-rivolytsionir kulak kolxozda tora. Mnə şunьŋ kbek cit ilimintlarnь başqa kolxozlarda da ocьratrqa bula. Rajkolxozsojuz bolar turnda blsə də, ləkin ul opportunislqqa birelep, alarnь blməmşkə salьnьp tora həm alar turnda tieşle cara kyrmi. Qomumən kolxozlarnьŋ sotsial sostaflarьn əjrəny eşe alьp barlmьj. Kolxozlarnьŋ iqtisadi xəlləre, xətta alardaqь clinnərneŋ sanь turnda da [illegible]

Kolxozsojuz ignnərne urьp-çiu turnda da kolxozlarqa nacar çitəkcelek itə. Bu turьda „Q. T." gəzitndə ber mərtəbə jazьlьp ytkənnktən, anь jaŋadan qabatlap tormьjbьz.

Qomumən alqanda, rajkolxozsojuznьŋ kolxozlarqa çitəkcelege qajət nacar. Tatkolxozsojuz Tuqaj rajkolxozsojuzьna çitəkcelek eşen kecəjtrgə həm andaqь opportunizm kyrnşləren btery carasьn kyrrgə tieş. **N. Vəlief.**

Urьp-çiuqa qarata xzmətne ojştьru eşe başlandь.

DƏBJAZ, 21 (Tatrosta). Utau eşe kiŋ rəyeştə çşjelep çibərlde. Xəzrge vaqtta artьq cyp basqan, əcər qat eşlənə torqan ysmnklər utalьp jata. Kolxozlarda urьp-çiuqa eş planь təzrgə bulьşu əcen rajonnan çibərlgən aktif həm blgclər brigadalarь ajrьm utau ucaskьlarьna brketelələr. Urьp-çiu invintarlarьna iəszlkne btery carasь kyrelə.

Bəten kolxozlarda da eş başnnan eşləyne tikşery bara. Xzmət knəgələrenə dəres jazu hər ber kolxoznьŋ anь jaxşьlap aŋnap-aŋnamauь turnda tikşery alьp barьla.

Zapas cəslər çitməy arqasnda maşinalarqa rimont tuqtalьp tora. Silxozsnabziniə ber qədər zapas cəslər çibərrgə ьşandrqan bulsa da, ləkin şuşь vaqtqa qədər əle alarnьŋ alnqanь juq.

Urьp-çiuqa xəzrlek juq.

Sotsializm Igncelege tixnikumь urьp-çiuqa xəzrlənmi. Cyp ylənnəre həm qortqclar blən kerəşy təmam ontlqan. Tixnikum tarafnnan şifqa alnqan aubllarnьŋ da xəle nacar tora. Alarqa bu julda jardəm itlmi.

Kamcatkь.

Çiten cəcy planь 95 pr. ytəlde

ALABUQA, 20 (Tiligraf bujnca). Rajon kyləmndə barlьqь 5132 giktar çiten cəclde. Şunьŋ blən çiten cəcy planь 95 pr. ytəlep, ytkən jlqьnьŋ prosintьna çitte. Əle cəcy haman dəyam itə.

Rajkom.

Kolxozlarqa aqьlьş əzlksez bara.

AQSUBAJ, 21 (Tatrosta). Tatarstannьŋ 11 jllьqьna qarata caqru, kiŋ massa tarafnnan qabul itlde. Kyp kolxozlarda aŋnatu eşen kiŋ rəyeştə quju əcen qzьl əndəycelər brigadalarь ojştьrldь. Şunьŋ nəticəsndə „Oktəbrneŋ 12 jllьqь" ismndəge kolxozqa jaŋadan 140 xuçalq krde. „Igncə" kolxozьna taqьn 27 xuçalьq əstəlde.

Rajonda 10 ncь iynnən 20 senə qədər barlьqь 500 dən artьq xuçalьq kolxozlarqa krde.

DƏBJAZ, 21 (Tatrosta). Kyməkləşy timpь kennən ken ysə. Rajonda soŋqь 8-9 ken ecndə 600 ləp xuçalьq kolxozqa krde.

Tatarstannьŋ 11 jllьqьna bylək.

ALABUQA, 21 (Tatrosta). Polən aubьnьŋ kolxozcьlar həm jalqьz xuçalqcьlarь, Tatarstannьŋ 11 jьl tulu uŋajь blən əstəmə rəyştə 39 ga çiten cəcərgə, qərar cqardьlar. Kolxozqa jaŋadan 40 xucalьq krde.

„Arslan" kolxozь ysə.

Qajbьc rajonь, Cyti aulndaqь „Arslan" kolxozь 2 nce bol'şiviklar jazьn zur uŋşlar blən ytkərde.

Eş başnnan eşləy səbəple cəcy planь 4 ken aldan ytəlde. Çiten 10 ga, kinder 7 ga, bərəŋge 10 ga arttьrьlьp cəclde. Irtə par 40 pr. suqalandь, kolxoz haman ysə bara.

Rcən cabьp-ciuqa xəstərlek btep bara. [illegible] atlar əcen urtaq at abzarь salьna, xəzer kolxozcьlar urman kisələr. Kolxozcьlar əcen urtaq aşxanə ojştьrldь.

S. Əmirof.

Kulak cqьşьna kisken otpor birlsen.

ALABUQA, 21 (Tatrosta). Kastinoj aulnda kulaklar aubl sovitь cline Batonin ip. neŋ jortьna ut tertep, şunьŋ arqasnda aubda 3 jort jandь. Bu eştə qəjplənep 2 kulak qulqa alndьlar.

Murzixa aulnda Barisof digən kulak yzenen ambarьna ut tertte. Bu uttan 16 kolxozcьnьŋ jortь jandь.

Maşinalar juq.

Dəbjaz rajonь, Cəmək aulnda 1931 nce jlnьŋ jaznda 34 xuçalqtan kolxoz təzlgən ide. Kolxoz yzeneŋ eşləren yrnək bulrlьq rəyeştə alьp baruь arqasnda saban çəcyen btrgəndə totaş kyməkləşte. Ignnərne çьp alu vaqtь jaqnnaşa, ləkin kolxozda ber gnə danə də igen çiu maşinasь juq.

Maşinalar sorap rajkolxozsojuzqa qştan uq zajafkalar birelep qujlqan bulsa da, maşina birrgə dip ujlap ta qaraqannarь juq əle. „4"

Aubl xuçalьqь maşinalarьnьŋ xisabьn alu eşe nacar bara.

Tatarstan Cir Eşləre Xalq Komisariatьnьŋ a/x. maşinalarьna invintarizatsiə jasau eşen aşqtьru həm ul turьdaqь matiriallarnь çibəry turnda urnnarqa qatlь, qatlь xəbər çibəryenə qaramastan, əle bu turьda rajonnarnьŋ məqlymat çibəryləre bik nacar bara. Şul vaqtqa qədər əle kyp rajonnardan bu turьda bətnnəj həm qajbrlərnnən tulsnca məqlymat alnmaqan. Bu nərsə a/x bigrək tə urьp çiu maşinalarь blən tə'min ity eşenə zur uŋqajsьzlьq tudьra həm zur totqarlьq jasьj.

Bu vaqtqa qədər Dəbjaz, Spas, Arcə, Pitrəc, Krasnьj Bor, Məslim, Cyprəle, Callь, Bilər, Aqsubaj, Əgrçe, Təteş, Baulь, Aqtaş, Seger, Əlmət, Norlat, Cistaj, Lajьş həm Bua çir bylklərnnən bu turьda əlegə qədər tulь məqlymat alnmaqan. Annan soŋ Aliksievski, Təkəneş, Jaŋa Şişmə Alabuqa, Tuqaj, Əktərr, Kama Tamaqь, Mamadьş, Zəjə, Sarman həm Saba rajonnarь bu turьda bətnnəj məqlymat birməgənnər. Şunь iqtibarqa alьp, Tatarstan Xalq Komisarlarь Sovitь prsidətele ip. Abramof bu rajonnarnьŋ çir bylklərə mədirlərenə bu turьda qatь şitə bldrde həm 25 nce [illegible] bu turьda tulь məqlymat çibərrgə quştь. Əgər əjtilgən vaqt ecndə məqlymat çibərməsələr bu rajonnarqa urьp-çiu mazinalarь çibəry eşe tuqtatьlacaq.

Transport əcen jaxşь jullar təzilər. Arca rajonь Pokrofko bistəsndə jul salu əcen park eşlənə

Tatar tlen prolitariatqa qarşь aqulardan arndьrьr əcen kerəşkə!

Jqrqa-jazarqa əjrəny, massaqa idiologik dəres tərbiə biry fəqat hər xalqnьŋ yze səjləşkən tldə, ana tlndə bulqanda qna çiŋel, tiz, uŋşlь nəticələr birə alacaq.

Stalin iptəş partiənen XVI ncь sjьznda:

„SSSRda prolitariat diktaturasь həm sotsializm təzy corь-ectəlek jaqannan sotsializmca, formasь jaqannan milli bulqan kul'turalarnьŋ alqa kity cornnan qibarət... Barь tik milli kul'turanь ystery arqasnda qna artta qalqan millətlərne cьn-cnnap sotsializm təzeleşenə quşarqa məmkik bulacaq..."-digən ide.

SSSR da əlegə caqlь yz ana tlndə jazu kyrməgən, əlifbasь bulmaqan əllə ni qədər xalqlar yz ana tilərndə jaŋa baştan əlifbalar tudьrьp, imla, tel jasap, formasь milli, ectəlege prolitar kul'turalarnь ysterə başladьlar. Bu eşlər əlifba, imla, tel, atama məs'ələləren əlegəcə hic ber kyrlməgən dərəçədə əhəmiətle aktual' məs'ələlər rətenə kiterep qujdьlar.

Prolitariatnьŋ, kolxozcьlarnьŋ yz ara aŋnaşu aŋ-blem alu qoralь bulqan ana tlen dəres birə alrlьq uqrqa-jazarqa uŋajlь, çiŋel təzlgən əlifba həm imla jasarqa kirək buldь.

Qatlaulь tormştan tubp, qatlaulь qanunnar blən jaşi torqan tel də anьŋ tixnik birəleşe-kycrgece bulqan jazu da yzenə kyp qatlaulь tikşeryne sorьj. Ber jaqtan əlifbajazu yz ara aŋnaşu bilgese bulqan tlne dəres birə alrlьq, anь taqь da tizerək, uŋajraq aŋaşu qoralьnə əjlənderrlek bulrqa tieş. Ojştьrlqan jaŋa tormьş, kolliktif jəşəy yze kbek yk ojştьrlqan tel, standart jazu, təz imla tli. Şunьŋ blən brgə bu əlifba, imla ber xalqnь da yzeneŋ tar milli ramkasьna bikləp qujmasqa, bəlki bəten illərneŋ prolitarlarьna, izlgən xalqlarьna xalq ara brlek, tuqannьq jasauqa nigez bula alrlьq, yz ara mənasəbətləren kiŋəjtə torqan buluь tieş tabldь.

„Əlifba jasau, imla təzəty eşlərə brnce qaraqanda „bik tar" məs'ələ kbek kyrnsələr də, ul xalq ara kyləmdə zur məs'ələgə, cьn xalq ara brləşkən jazu sistimь təzy problimasьna əjlənə"—di Aptikar iptəş (*).

Iske qərəp əlifbasьn taşlap, jaŋalifne alubьz rnə şuşь məqsatlar əcen eşlənde. Iskəlif xalq ara tuqannqqa, jazu arqьlь bəjlənşkə kirtə bulьp, ob'jktif rəyeştə burzua idiologiəsenə xzmət ityce ber fakt bulьp tora ide. Inde bez bu bəladən qotldьq. Jaqьn kiləcəktə urьs prolitariatьnьŋ da jaŋa intrnatsional əlifbaqa kycəcəgndə şebhə juq. Ləkin imlabzda, jazubьzda əle bzneŋ ezkiklərebez, kimcelklərebez bar. Alarnь tutьrrqa, təzətrgə kirək bulьr.

Oktəbr rivolytsiəse tarixta misle kyrlməgən kiŋ milli azatlqlar birde. Hər xalqnьŋ prolitariatьna, xzmət iəse massasьna yz tlndə dəylət eşləren jərtygə, yzncə eş alьp barrqa irek birde. Bu eşlər bzneŋ bəten dəylət, idarə, kənsələriə, dokumint, bojrьq, zakon, qərar, protokol, səydə, xisap eşlərə ren barьn da kiŋ xzmət iələre tlenə kycerye, tlebzneŋ şul eşlərne başqara, yti alrlьq baj, tulь eşləngən buluьn taləp itələr.

Linin iptəşneŋ: „Hər ber kuxarka da dəylətne idarə itə alrlьq bulrqa tieş" —digən bəjek lozungьsь dəylət eşləren, kənsələriə tlen kiŋ massaqa jaqnnaştьru kirəklegen kyrsətygə çitərlek dəlil. Hər eşce, hər kolxozcь yz tlndə doklatlar, cqşlar jasьj alsьn, təqdimnər krtsen, bojrьq birə slsьn, tlebez şuŋa jararlьq itep təzlgən bulrqa tieş. Bu eşlər, əlbəttə, idarə tlen, kənsələriə tlen əjrəny arqьlь qna şuŋa qarap tldə içadi eş alьp baru blən gnə ytəlrgə məmkin.

Xəzrge kendə juqarь məktəplərne tatar tlenə kycery məs'ələse aldьbzqa kilep bastь. Dimək, sotsializm təzyce jaŋa kadrqa, eşce kolxozcь jəşlərgə bəten fənnərne yz ana tlndə birə alrlьq qilmi doklat, liksiə, əŋgəmələr jasarlьq qilmi tikşerenylərgə, insiklopidiələr təzrgə, tlne bəten tixnikaqa jararlьq qilmi nigzgə salrqa kirək. Monьŋ əcen bəten fəndə, tixnikada qullanqan qilmi atamalarnь yz tlebzgə jaraqlaştьrьp xəzrləp, eşləp cqarrqa, əllə ni qədər qilmi, praktik syziklər təzrgə kirək bula. Bolarnьŋ barnnan elgəre yz tlebzdəge bəten syz bajlьqьn tuplap, tikşerep cqmьjcь məmkin tygel. Bu burclar əle ojatqa qarşь bzneŋ aldьbzda ytəlməgən keje toralar. Nicə jllardan birle matbuqatnь şaulatьp ta, əle bulsa tatar tlenen jynne-başlь ber syzlegen də cqara alqanьbьz juq. Nicə jllardan birle atamalar təzy turnda şaulaşьp kiləbez, ləkin anьŋ prinsiplarь tirəsnnən kyp uza alqanьbьz juq.

Dənjada bik sirək çiteşə torqan Marks, Əngels, Linin, Stalin kbek zur dahilarnьŋ julbaşcь əsərləren həm əllə ni qədər başqa qilem xəzinələren yz tlebzgə tərçemə itəse, alarnь massaqa jaqnnaştьrasь bar. Monьŋ əcen caqştrmalь gramatika qanunnarьn, hic bulmaqanda urьs tle blən tatar tlenen caqştrmalь gramatikasьn ifadə, təqbir, əjləneş (oborot) ajrmalarьn eşləp cqarrqa kirək bula. Monda syziklər, atamalar qna da çitmi, bolar tlebznen bəten forma həm məqnə jaqlarь, təqbir qanunnarь, auaz, syz, tez çəmlə, tzmə həm alьm jaqlarь bik nьq eşlərjen, bajuьn, şunьŋ blən brgə yzgərtyen taləp itələr.

Xəzrge kendə sotsializm biş jllьqь qzu timp blən ytəlep jata. Jarlь, vaq zəqif ajrьm aubl xuçalqlarь brləşkən kecle kolxozlarqa əjlənə. Şunьŋ nigezndə kulak sьjnf bulu jaqnnan juqqa cqarьla. Kulak yzenen aqtьq kece blən iske tormьşьn saqlarqa birşməskə trьşa. Şunьŋ blən kirək şəhərdə, kirək aublda bulsьn, sьjnfi kerəşlər də kennən-ken qza, kisknnəşə baralar. Bu kerəşlər barnnan da elgəre tel arqьlь, gəzit-zurnallar arqьlь, məjdanqa cqarьla, ədəbiat həm bəten matbuqatta caqьlalar. Bu kerəşlərdə vaqtlь matbuqat prolitariatnь, kolxozcьlarnь, bəten xzmət iələren ojştьruqa xzmət itələr.

„Gəzit-kymək əndəyce həm kymək agitator qna da tygel, ul şulaj uq kymək ojştьrucь da"—di Linin iptəş.

Mnə bu eşlər sьjnfi kerəş qoralь, ojştьrn qoralь bulqan ana tllərenen əhəmiəten taqьn da arttьralar. Gəzit-zurnal tle prolitariatnь timer brdəmnek saflarьna tzərlek kecle bulrqa bol'şivik rivolytsionirlarnьŋ tle kbek sьjnfi doşmannьŋ yzəgenə ytərlek ytken bulrqa tieş. Eşxəplərebez, aubxəplərebez, stingəzitlərebezgə qədər syzgə, təqbir, tlgə aptьrap torrlьq bulmasnnar. Monьŋ əcen tlebez, jazubьz massaqa jaqьn, tezgen bulrqa tieş. Zur şəhərlərdə gnə tygel, hər rajon, hər ber zurьraq kolxoz, sovxozda da inde gəzitlər cqa başlau blən bu məs'ələgə əlegə caqlь bulmaqan əhəmiətle dərəçəgə mnde. Gəzit—zurnal tle bzdə rətləp əjrənlməgən, eşlənməgən əle.

Sьjnfi kerəşlərdə jaŋa tormьş təzydə çannь səjləy tle taqь da zurьraq urьn tota. Rivolytsiə arqasnda, bəten tirə jaqta əzlksez qajnap torqan sjьz, konfirinsiə, çьlьş, kiŋəşmə, utrьş, komisiə, miting, konsirt, tiatr, radio, çьr, diklomatsiə, lozung, doklat, liksiə, cqьş, bəxəs, təŋqit, çəyap...—bolar bar da bit bzdən bik nьq eşləngən, yskən tel sorьjlar. Tel tabiqətenə çəyap birrlek, dəres, çannь diklomatsiə jasьj bly, jərəkkə ytərlek osta, şoma həm nəfis uql bly, ric səjləy jullarь brse də bzdə tikşerlməgən, eşlənməgən bit əle. Prolitar ectəlek blən milli sanqatlər yskən corda bu eşlərne yz aqьmьna tapşьrьp baru yze opportunislьq bulьp sanalrqa tieş.

Rivolytsionirlarьbznьŋ, qalimnərebzneŋ, julbaşcьlarьbznьŋ doklatlarьn, liksiələren, yrnək syzləren jazьp ala barrqa, massaqa taratrqa kirək. Ləkin monьŋ əcen, qajcannan birle syz barsa da, stinografiəbez, eşlənməgən, tiz jazucьlarьbьz juq əle.

Bu eşlər barь da sotsializm təzeleşe corьnьŋ yze kiterep cqarqan aktual', praktik burclar. Alar sotsializm təzyneŋ çəjelye blən kilep cqqannar. Alar hic kickməstən cişelyne, udar rəyeştə ytəlyne kətələr.

Bu burclarnь nicek ytərgə?

Bu kyp qrlь praktik burclarnь ytəy əcen dialitik xəzrlek tə kirək. Bu zur şəyaplь eşlərne ber də xəzrliksez, qilmsez ytərgə məmkin tygel. Şuŋa kyrə tel qilme xəzrge kendə əlegəcə kyrlməgən dərəçədə içtimaqi əhəmiətle ber qilmgə əjlənde. Şunьŋ blən brgə tel əlkəsndə praktik eşlər gnə tygel, qilmi tikşereny məs'ələlərə də xəzrge kendə ciksez qatlaulandь.

Tel əlkəsndə tioritik həm praktik eşlərne uŋşlь alьp baru əcen, iŋ elgəre marksizm, lininizm mitodologiəse blən tanьşrqa, dialiktik matirializm mitodьn nqlap yzləşterrgə kirək bula. Bigerək tə kommunislar partiəsenen tel məs'ələsndə totqan julьn, tel səjasəten dital rəyeştə əjrənrgə, şunьŋ jaqtьsnda bu məs'ələne vilikorus şovinizmь tomannarnnan, burzua millətcelərə tarafnnan ysterlgən çirle millətcelek, cirlərnnən həm hər terle uŋ, „sul" tajpьlşlardan arcьp, julьp tazartrqa kirək. Şunsьz tel jasau, jazu təzy kbek ike zur səjasi məs'ələdə ber adьm da atlarqa məmkin tygel.

„Tel məs'ələsndə dərəs səjasət əcen tьşu tel—tioriəsndə dərsikkə trьşu bulьp cqa. Dəres tioriədən başqa tldə aŋnь, sьjnfi, suqşcan içadi eş alьp barrqa məmkin tygel"—(Aptikar).

Tel faktlarь anьŋ hər təbəge yzenə dialiktik jaqnnaşunь sorьjlar. Tldə dialiktikadan başqa ber faktnь da aŋnarqa, acarqa məmkin tygel.

Annarь bu praktik burclarnь uŋşlь rəyeştə ytəy əcen marksizm, lininizm mitodlarь bujnca tlebzneŋ bajlqlarьn barlap, çinap cqarqa, alarnь qullanuqa, fajdalanuqa, uŋajlь tərtipkə qujarqa kirək bula. Tlneŋ strukturasьn, tarixi ysy julьn, jəşəy qanunnarьn, pirispiktivasьn əjrənmi torьp, anь bajьtrqa, ysterrgə, anьŋ məmkinnklərnnən fajdalanrqa məmkin tygel. Tlne bez: „fən-əcen fən"-bulu sьjfatь blən tygel, prolitariatnьŋ, kolxozcьlarnьŋ yz ara xzmət baqlanşlarь əcen kirəkle qoral bulu sьjfatь blən, sotsializm tormьşьn təzy, ojştьru qoralь bulu sьjfatь blən əjrənrgə tieş bulabьz.

Dialiktik matirializm mitodlarьna iə bulьp alqannan soŋ, tel qilmndə əlegə caqlь eşləngən, tikşerlgən, aclqan burzua mirasnnan da dəres fajdalana brgə kirək. Alarnь təŋqit iləge aşa ytkərep, kirəkleləren sajlap, tazartьp ala brgə tieş bula.

Xəzrge sotsializm əcen kerəş corьtel qilmndə də idiologiə jaqnnan prolitariatqa zararlь xata jynəlşlər blən kisken kerəş alьp baruьn sorьj. Mondьj xatalar, burzua qalimnərə tarafnnan aŋnap eşləngən bozqannqlar bəten idiologiə frontnda bulьp tora. Tel qilmndə də burzua fəlsəfəsenə, burzua jynəlgənnegenə, hər terle tajpьlşlarqa qarşь kisken kerəş alьp barmьjcь məmkin tygel.

Tel qilmndə iskedən qalqan sub'jktif idializm, psixologizm, formalizm qaraşlarьna, mixanislqqa həm ikliktizmqa qarşь kerəşmice bulmьj.

Tel qilme, tel məs'ələlərə əlegə caqlь burzua qalimnərə qulnda bulьp, alar tlgncə əjrənelep, burzua idiologiəsenə xzmət itep kilde. Oktəbr rivolytsiəsnnən soŋ da əle burzua tel qalimnərə anь iske traditsiə blən jəşətep, bajtaqqa caqlь səjasəttən, tormştan jraq „bitaraf" ber qilm itep alьp kildelər həm kilələr. Tel qilmndə rivolytsiə əle soŋqь jllarda qna prolitariatnьŋ yz qalimnərə çiteşə başlau blən gnə quzqaldь. Ləkin şul az qna vaqt ecndə də tel qilme dənjasnda bik zur uŋşlar, bik zur yzgərşlər məjdanqa kilde. Prolitar tel qilime ere admnar blən alqa atlьj. Şunьŋ blən brgə burzua tel qalimnərenen tioritik həm praktik xatalarь, səjasi jezlərə də acьla bara.

Urslar blən brgə, tatarlar arasnda da tel qilmndə iske idializm qaraşlarь, formalizm mitodlarь çitərlek taralьp əlgrgən ide. Şuŋa kyrə bzdə anьŋ acьq-jəşren, aŋnь-aŋsьz hər terle joqntьsь kilep cqa tora. Iske burzua tel qalimnərenə iərep jasalqan, taralьp əlgrgən xatalarьbznь təzətep, dərslap ytəse bar.

Bu xatalarnьŋ brse tlərneŋ kilep cqu, ysyləren mitafizikalarca—jaqьn tlərne ber təp ana tldən cqьp, nəsl, qan blən taralqan fakt dip qarau, ajrьm „qailə" tləren alьp, alarnь bikləngən xəldə əjrəny, başqa sistimdaqь kyrşe tlər blənmənasəbətne tanь maulde. Şul çemlədən javrupalь tyrkaloglar

*) „Литература и Искусство" № 1—2.

Zajom taratunь kisken rəyeşta kɵcəjtrgə.

Zajom taratuda rajkomvod, kyncelər, məƣarif həm sanƣət eşceləre sojuzlarь xurlqlь rəyeştə qojrqta səjrələlər. XI jllьq ʙəjrəmgə qalƣan ɵc kɵn vaqt ecndə massovьj eşlərne çəjep çiʙəry julь ʙlən zajom taratu iŋ udar timpqa salьnьp çiʙərelrgə tieş.

„Biş jllqnь xəl itə torƣan ɵcnce jьl“ zajomьna jazьlunьŋ ʙarьşь turnda

Tatprofsovit prizidiumьnьŋ qərarь.

—„—

Zajomƣa jazьlunьŋ ʙarşnda kyp knə sojuzlar ʙujnca xəzrgə qədər tieşle ʙorьlьş ʙulmauьn (kyncelər—27 pr., məƣarifcelər—11 pr. çəmaƣətcelər 19 pr., su eşcelərə—8 pr.) həm jazьlunьŋ timplarь prizidiumnьŋ zajomnь Tatarstan XI jllьƣьna tulьsnca taratьp ʙtery turndaƣь diriktifnьŋ ytəlyen tə'min itməyen kyrsətrgə.

Bu qurqьnclь xəl massa eşənəŋ ʙik jomşaq alьp ʙarьluь həm profsojuz ojşmalarnda zajomnь yz vaqtnda, tulьsnca taratьp ʙterynəŋ səjasi-xuçalьq əhəmiətenə opportunislarca ʙəjə birep çitkerlməynəŋ nətiçəse ʙulьp tora.

2. Zajom taratu eşenə nьq tuplanu nətiçəsndə ajrьm sojuzlar ʙujnca zajomƣa jazьlu qənaƣətlənrlek ʙaruьn (Silprom promьjşlnnosnda 99 pr., Çəmaƣət Tuqlanuь Sojuznda-66 pr.) həm ajrьm pritpriətiələrdə kontrol' sannarnьŋ inde ytəlyen (spirt-araqь zavot-104 pr.) kyrsətrgə.

Şulardan cƣьp, Tatprofsovit prizidiumь qərar ʙirə:

1. Zajomƣa jazьlunьŋ ʙarşnda cьn ʙorьlьş jasaluьn tə'min ity ɵcen ʙɵten Tatarstan ʙylklərenə həm faʙzavmiskomnarƣa, ʙu caranь suƣşcan rəyeştə tormşqa uzdьrunь ʙɵten eştə yzək ʙurьc itep qujarƣa. Tatarstan profsojuz ʙylklərenə, ʙer təylek srok ecndə pritpriətiələrgə, ucrizdiniələrgə, uqu jortlarьna Tatarstan ʙylklərə clinnərenəŋ həm profsojuz aktifьnьŋ massovьj poxotьn ojştьrrƣa həm monьŋ ʙlən zajom taratu, anь rəsmiləştery eşndə tyʙənge profsojuz orgnnarьna cьn jardəm kyrsətrgə.

Zajom taratuda artta qalƣan Tatarstan ʙylklərenə həm faʙzavmiskomnarƣa yzlerenəŋ ʙu eşndə kickməstən ʙorьlьş tudrmasalar, ʙu xəl alarnьŋ zajom taratuda massa aktiflьƣьn ojştьrrƣa, anьŋ ʙaşnda torrƣa tləməylərə həm ʙuldьra almaularь itep qaralacaƣьn ʙlderep qujarƣa.

2. Bu eştə ʙulşlьq kyrsəty ɵcen Profşkola kursantlarnnan Promьjşlnnos-Toraq Təzeleşe Sojuzьnьŋ Tatarstan ʙylegenə 15 kşene həm tgycelərnəŋ Tatarstan ʙylegenə 5 kşene ɵc kɵn srok ʙlən çiʙərrgə.

3. Zajomƣa jazu eşen suƣşcan rəyeştə alьp ʙarƣan ɵcen Silprom Promьjşlnnosь Sojuzьnьŋ Tatarstan ʙylegen ʙyləkləyne kirəkle taʙarƣa həm ʙu məs'ələne VSSPS aldnda qujarƣa. Finans Xalq Komisariatьna, zajom zadaniəsen arttьrьp ytəgən ɵcen ʙer təylek ecndə Spirt-araqь zavotь ɵcen ʙylək ʙilgelərgə həm anь ʙyləkləгə.

Zajom taratudaƣь çitşszlklər tizlek ʙlən ʙterelrgə tieş

MƏSKƏY. 20 (Rosta). Bɵten Rusiə Yzək Başqarma Komititь janndaƣь dəylət kriditьna ʙulşlьq komisiəse, RSFSR Finans Xalq Komisariatь həm Dəylət ʙankьsь zajom taratu kampaniəsndəge çitşszlklərne ʙterrgə təqdim itep, RSFSR daƣь ʙarlьq ʙulşlьq komisiələrenə, saqlьq kassalarьna həm kridit ucrizdiniələrenə xat çiʙərdelər.

Kyp knə rajonnarda zajomƣa jazьlu yz aƣьmь ʙlən gnə ʙara. Bulşlьq komisələre həm saqlьq kassalarьnьŋ aparatlarь zajomƣa qajnar rəyeştə çəyap ʙirgən eşcelər massasьnьŋ insiatifь artnnan ɵlgrmilər.

Zajomƣa jazьlunь xisapqa alu əle haman nacar qujlƣan. Kyp knə kraj, ɵlkə həm çɵmhyriətlər jazьlunьŋ ʙarьşь turnda sannar ʙirmilər. Zajom taratucь kridit ucrizdiniələren ajrьm kolliktiflarƣa, gruppalarƣa ʙrkety eşe əle haman tulьsnca ytkərlməgən. Şunnqtan tyʙənge ʙulşlьq komisiələrenə tixnika jaƣnnan jyl kyrsəty eşe qujlmaƣan. Kyp urnrarda ʙulşlьq komisiələre həm finans orgnnarь ojşmaƣan xalq arasnda zajom taratunь çəjep çiʙərməgənnər həm sizon eşcelərə, şulaj uq pritpriptiələrdəge vaqtlь eşcelər arasnda zajom taratuƣa çitərlek iƣtiʙar salmaƣannar.

Kyp urnnarda tɵnge smina eşcelərə arasnda aŋnatu eşe nacar qujlƣan həm zajomƣa jazu jomşaq ʙara.

Bulşlьq komisiələre, saqlьq kassalarь, kridit ucrizpiniələre həm zajom taratucь ʙaşqa ojşmalar urnnarda zajom taratu eşndə ʙulƣan çitşszlklərne kompaniənəŋ ʙaşnda uq ʙtery ɵcen iŋ qsqa vaqt ecndə ʙɵten caralarnь kyrrgə tieşlər. Zajom taratuƣa ʙɵten çəmaƣətcelkne tartu, agitatsiə-aŋnatu eşen kiŋ kyləmdə çəjep çiʙəry, çirle matʙuƣattan həm pritpriətiələrdəge stina gəzitlərnnən fajdalanu, ajrьm pritpriətiələr arasnda jarьş ojştьru, ʙulşlьq komisiələrndəge aktifnь, şulaj uq çəmaƣətcelkne, diputat gruppalarьn həm saqlьq kassalarьnьŋ apparatlarьn tulьsnca tuplau, kampaniənəŋ nətiçələren kɵn sajьn ucotqa alьp ʙaru-kampaniənəŋ xəzrge corнda ʙulşlьq komisiələrenəŋ həm kridit orgnnarьnьŋ suƣşcan həm aşьƣьc ytəlrgə tieşle ʙurclarь ʙulьp toralar.

Şulaj uq auьlda, sovxoz rajonnarnda kampaniəne ojştьru ɵcen aktif xəzrli ʙaşlarƣa həm jalda auьlƣa kityce eşcelər arasnda eşne çəjep çiʙərrgə kirək.

Qazan aşxanələrndəge xuçaszlq, ʙaş-ʙaştaqlqtaƣь ƣəjeplelər qatь çəyapqa tartlsnnar.

Soŋƣь vaqtta kyp knə aşxanələrdə produktlarnьŋ saqlanuьna iƣtiʙar ʙirlməy arqasnda, produktlarnьŋ ʙozьlularь, crep jatularь ʙlnde.

Mondьj ʙaş-ʙaştaqlqnьŋ səʙəʙe nərsədə soŋ?

— 16 ncь nomirlь aşxanəgə kɵn sajьn 30 kilogram ʙalьq kirək ʙulsa da, aŋar ʙer julь 150 kilogram ʙalьq kiterələr. Şunьŋ arqasnda çiʙla-çiʙla aşxanədə 240 kilogram ʙalьq cregən 6 ncь nomirlь aşxanədə 160, „Svitoc“ aşxanəsndə 40 kilogram qazlьq, 28 nce aşxanədə 600 kilogram pamidor, 47 nce aşxanədə 747 kilogram tozlaƣan kəʙstə həm 140 kilogram sarьq ite, cregən.

32 nce aşxanənəŋ sklatnda urьn ʙulsa da, 10 qapcьq cɵgnder uramƣa taşlanƣan xəldə jata.

Sotsial gorodok aşxanəsenə kiterlgən 600 kilogram [illegible] qujarƣa urьn ʙulmaƣannar [illegible] soŋ, nacar urnda jatьp ʙozla ʙaşlaƣan.

Kyp aşxanələrdə cɵggnder çitməgəndə, qaj ʙer aşxanələrdə cɵgndrdən kyp nərsə tauьp ʙulmьj.

Bazalardan produktlarnь aşxanələr nəŋ sorauьnnan ʙaşqa kiterələr, əgər də aşxanələr kitrgən produktlarnь almasalar, kecləp ʙirələr.

Əle ʙer aşxanədə də aşxanə sovitlarь təzlməgən.

Sklatlarda produktlarnь iƣtiʙarsьz saqlьjlar. Bu eşkə sklat medirlərə tarafnnan əhəmiət ʙirlmi. Produktlar julda iŋ pьcraq arʙalarƣa salьnьp kiterelələr, anьŋ ɵstenə pьcraq kiemnər ʙlən də utьralar.

Aşxanə eşcelərenen ʙlem həm kvalifikatsiələren kytərygə də iƣtiʙar itlmi. 8 nce aşxanədə 2 ajƣa 4 medir alştьralar, „Spartak“ aşxanəsndə də şul uq xəl ʙuldь.

8 ncь aşxanədə ɵcy həm ʙaşqa səʙəplər arqasnda cƣarlƣan eşcelər iknce kɵnne yk ʙaşqa aşxanəgə ʙarьp krgənnər.

Aşxanələrdə souьt çitmi. Məsələn, matʙuƣat jortь aşxanəsndə 200 kşegə ʙarь 30 tərilkə, 32 nce aşxanədə 700 kşegə 100 tərilkə ʙar.

Aşxanə eşcelərən eş kimnəre ʙlən tə'min ity də nacar. Bɵten eşcelər ʙer gnə qat kiem ʙlən tə'min itlgənnər. Spartak faʙrigь aşxanəsndə ʙarь 3 sɵlgə ʙar. Bulƣan eş kiemnəre də qara, ɵstəllər sirək həm nacar serte-

Kyp urnnarda aşxanə medirləre yzlərenəŋ eşlərenə salqьnqarьjlar. Əle ʙer aşxanə də dəxuçalьq rascotьna kycməgənnər. Aşxanə eşcelərə arasnda kul'tura eşlərə həm yz ara tənqit alьp ʙarlmьj. Stina gəzitlərə cqmьj, çiʙlşlar sirək çiʙla.

Şuŋa kyrə aşьƣьş rəyeştə Qazandaƣь ʙɵten aşxanələrne rətlərgə faʙrik-zavot, studintlar həm ʙaşqa urnnardaƣь aşxanələrgə eşce kontrollərə qujarƣa kirək. Hər ʙer aşxanə qarşnda aşxanə sovitlarь ojştьrьlrƣa tieş.

Aşxanələrdə ʙulƣan xuçaszlqlar xəkm orgnnarьna ʙirlde inde. Prokuratura ʙolarnь tikşerep, xuçaszlьq həm çinai eşlərgə vaqtnda kisken caralar kyrrgə tieş.

OMKUZ da aşxanə nacar.

OMKUZ da jaŋa ƣna salnƣan aşxanə ʙulsa da, eşcelərne tə'min ity nacar tora. Bufitnda quas, qazlьq kʙek nərsələr ʙer kɵn ʙulsa 2-3 kɵn ʙulmьj.

Aş vaqtnda aldan krgən six eşcelərə pşkən aş aşasalar da, soŋnnan krgən sixlarƣa, aşnьŋ iknceseçitməy səʙəple aşьƣьc xəzrləp ci cƣaralar.

Mnə ʙu çitşszklərdən cƣu ɵcen aşxanə medire cara kyrsen.

Zavot ulь.

Arcadaqь dəylət ucrizdiniələre miskomь 15 iyngə 3780 sumnьq zajomƣa jazldь.
Rəsmdə: jazlƣan rajonnarnь urnaştьru ʙrigadasь

Bilorusiə—6.500.000 sum.

MINSKI, 20 (Tass). Tulь ʙulmaƣan sannarƣa qaraƣanda, Bilorusiədə zajomƣa jazьlu sumasь 6.500.000 sumƣa çitte.

—„—

Baku—5 milion sum.

BAKU, 20 (Tass). Tulь ʙulmaƣan sannar ʙajnca 19 ncь iyngə Bakuda zajomƣa jazьlu 5 milion sumƣa çitte.

—„—

Cit il ʙlgclərə jarşqa caqьralar.

XAR'KOF, 20 (Tass). Giprostalda eşləyce 12 cit il ʙlgece zajomƣa 5.500 sumƣa jazldьlar həm SSSR da eşləyce ʙɵten cit il ʙlgclərən caqьralar. Gipromaşta eşləyce cit il ʙlgece Gamajen 1000 sumƣa jazldь.

Jaŋa zajomnьŋ tərlərə

„Biş jllqnьŋ ɵcnce jlьn xəl itə torƣan“ ismdəge zajom ike tərlegə ʙylenə. Brse prosintlь, iknce prosintsьz həm otşsьz zajom. Otşsьz zajom ʙujnca hər ajda tiraz ujnalьp ʙarьsь 119 tiraz ʙulacaq.

Monьŋ ʙujnca otşlar 20, 25, 30, 35, 40, 50, 100, 200 həm 500 sum ʙilgelengən.

Otşlь oʙligatsiələr 10 jьl ecndə ʙarda otacaqlar.

Brnce tirazda otьş 128 oʙligatsiəgə, utьzncь tirazda 92 oʙligatsiə, 60 ncь tirazda 65 oʙligatsiə, 119 ncь tirazda qalƣan oʙligatsiələr otacaq.

Prosintlь zajom oʙligatsiələre ʙylenə həm ʙylnmi torƣan ike kisəkkə ajrьlalar. Bylenə torƣan oʙligatsiələr ɵc tərdə ʙulьp, 25, 10 həm 5 sumnьq cƣarьlьp şul oʙligatsiələrnəŋ hər ʙer kisəgndə ʙer yk nomir ʙula həm hər ʙer kisək yzndəge talonnar ʙlən prosint alrƣa xaqlь ʙulalar.

Ajlьq stipindiə isəʙenə jazldьlar

Kun Tixnikumь uqucьlarь ʙer ajlьq stipindiələre isəʙenə zajomƣa jazьlьp ʙaşqa tixnikum uqucьlarьn da yzlərə ʙlən jarşqa caqrdьlar.

„Q. T.“ ʙrigadirь.

VKP (ʙ) Ɵlkə Komititь qərarь

Xəjvan asraucьlьq sovxozlarnda partiə-massa eşlərenəŋ xəle ʙujnca VKP (ʙ) Yzək Komititь həm Ɵlkə Komititь qərarlarьn ytəy turnda

Xəjvan asraucьlьq sovxozlarnda partiə—massa eşlərenəŋ xəzrge xəle turnda partiə gruppalarь orştьruclarьnьŋ informatsiələren tъŋlaƣannan soŋ Ɵlkə Komititь, partiə gruppalarь ojştьrucьlarь çiʙərely arqasnda anda ʙer qədər alƣa kity ʙulƣannqnь əjtep yty ʙlən ʙrgə, sovxozlarnьŋ xuçalьq xəlləren nƣьtu eşndə həm partiə—massa eşlərenəŋ qujьlьşnda kirəkle ʙorьlşnьŋ juqlьƣьn kyrsətə. Moŋar kyʙerək, partiə ojşmalarьnьŋ əle xəjvan asraucьlьq sovxozlarьnьŋ yzlərenə ajrьm əhəmiətle urьn totqannqlarьna tɵşenep çitməylərnnən kilep cqqan. Alarnьŋ ʙɵten partiə eşen, Yzək Komitit həm Ɵlkə Komititь tarafnnan qujlƣan ʙurclarnь tormşqa aşьruƣa mɵmkin qədər kyʙerək jaqьnajtu ɵcen kɵrəşne ojştьrularь ʙɵtnnəj qənaƣətlənrlek tygel. Jəcəjkelərnəŋ ojьşu xəllərə haman da elkkecə, ƣadəttən tьş jomşaq. proizvodstvoda partiə keclərenəŋ xəzrgəcə urnaştьrьluь sovxozlar təzeleşenəŋ həmme tarmaqlarьna da kɵndəlek partiə joƣntьsь jasap torunь tə'min itə almьj. Tɵp proizvodstvo məs'ələlərenə, jəƣni, kɵtylərne arttьru həm saqlauƣa, produksiə eşləp cƣaru planьn ytəygə əle haman da tɵp iƣtiʙar ʙirlmi. Xəjvannar sanьn arttьru planьnьŋ ytəlməye, alarnьŋ həlak ʙulularь həm xzmətnəŋ nacar ojştьrьlьp, xzmətnəŋ eşləp cƣarьşьn kytərrlek həm eşlənep cƣu ʙəjəsen kimetrlek ʙulmauь şunь acьq kyrsətep tora. Xəjvan asraucьlьq eşndə xuçalьq kyrsətkclərenə ucot alьp ʙarlmьj, eşcelərgə konkrit zadaniələr ʙirlmi.

Şuşьlarnь kyzdə totьp, Ɵlkə Komititь tyʙəndəge caralarnь ytkərrgə təqdim itə:

1. Sovxozlardaƣь partiə ojşmalarь, proizvodstvo — tixnika məs'ələlərenə konkrit çitəkcelek ity nigezndə, partiə eşen proizvodstvoƣa — tyʙənge tarmaqqa (six, ucaskь, ʙrigada) jəz ʙlən cnnap ta jaŋa ʙaştan qoru ɵcen mɵmkinnek ʙirrlek caralar kyrrgə tieşlər. Bu vaqtta produksiə eşləy plannarьnьŋ ytəlye, xəjvan kɵtyləren saqlau həm alarnь kiŋəjty məs'ələlərə, tɵp proizvodstvo məs'ələlərə ʙulƣannqtan, eşnəŋ yzəgndə torrƣa tieşlər. Barlьq xuçalьq həm partiə — çəmaƣət eşlərə şuşь tɵp momintqa [illegible]

2. Xuçalьq çitəkcelegen jaxşrtu, jalƣьz çəyaplьlqnь nƣьtu, xuçalьq xisaʙьn həm eş ʙaşnnan eşləyne tulьsnca qullanu, xəjvan asraucьlqta xuçalьq kyrsətkclərən isəpkə alu, xəjvannarnь tərʙiələy eşlərndə ləszlkne ʙtery, sotsializm jarьşьn həm udarniklqnь kiŋ kyləmgə çəjep çiʙəry, proizvodstvo şiflьƣь həm çəmaƣət buksirь təçriʙəsen qullanu szqlarь ʙujnca, silosláu, par sɵry, urьp-çiu həm sovxozlarda xzmətne ojştьru eşlərenə xəzrlek həm alarnь ytkəry məs'ələlərenə ƣadəttən tьş əhəmiət ʙirrgə.

3. Qomszlqqa həm kulak idiologiəse joƣntьsьna qarşь sistimnь kɵrəş ojştьrrƣa, ʙu ʙurcnь sovxoz çəmaƣətcelegenəŋ iƣtiʙar yzəgenə qujarƣa həm sovxozda nьq eş kɵce tudьrunь tə'min itərgə kirək. Bu eşlər, urnnan urnƣa kycep jɵrylərgə qarşь kɵrəş alьp ʙaru, eşcelərnəŋ yz yzləren ʙrketylərə, alarnьŋ kvalifikatsiələren kytəry, cit ilimintlardan yz yzləren tazartularь, ʙatrak, jarlь həm kolxozcьlardan eşcelər aluƣa kontrol' qujunь tormşqa aşьru jullarь ʙlən eşlənrgə tieş. Şunьŋ ʙlən ʙrgə, toraq təzeleşe planьn tulьsnca ytəy həm potriʙitel kopiratsiəsenəŋ eşen jaxşrtьp, eşcelərne promьjşlnnos tauarlarь həm tujьnu azqlarь ʙlən tə'min ityne kɵcəjty ɵcen də caralar kyrrgə kirək.

4. Iŋ qsqa vaqt ecndə partiə ojşmalarьn proizvodstvo prinseʙndə jaŋa ʙaştan qorrƣa, ererək sovxozlarda partiə komititlarь, ʙɵten sovxoz partiə kolliktiflarь, six, tarmaq jəcəjkelərə tɵzrgə həm partiə ojştьrucьlarь ʙilgelərgə. Siktorlar, partiə gruppalarь həm zvinolar şiklle formalarnьŋ qullanьluьn tə'min itərgə. Ləkin alarnьŋ tɵzelylərə hic tə juƣarьdan ʙulmasqa tieş, alarnь tɵzrgə muafiqmь—juqmь ikənnkne, alarnьn ɵslərenə nindi eşlər jɵklənəcəgen həm ʙaşqalarnь ʙɵten partiələlər massasь ʙlən kiŋ kyləmdə ʙrgələp tikşerrgə həm şulaj itep, alarnьŋ eşkə jaraqlь ʙulularьn tə'min itərgə kirək.

5. Ojştьru—instruktorlьq ʙylegenə xəjvan asraucьlьq sovxozlarnda partiə komititlarь ojştьru turndaƣь məs'ələne ʙiş kɵn srok ecndə konkrit rəyeştə eşlərgə tapşьrrƣa.

6. Sovxozlardaƣь partiə ojşmalarьna, sovxoz eşcelərə arasnda massovьj [illegible] eşne kiŋ kyləmdə çəjep çiʙəry həm partiəszlər aktifь ystery ʙujnca kɵndəlek eş alьp ʙaru nigezndə, partiə ojşmalarьnьŋ ysyendə kisken ʙorьlьş tudьrrƣa tьrьşrƣa, partiəgə tartu eşen sovxoz eşcelərən promfinplannь ytəy həm arttьrьp ytəy ɵcen kɵrəşkə taƣьn da tuplau ʙlən ʙəjləp alьp ʙarrƣa təqdim itərgə.

7. Kul'tura-propaganda ʙylegenə, xəjvan asraucьlьq sovxozlarnda partiə məƣarife qujьlьşьn həm sovxoz eşcelərə arasnnan propagandislar xəzrləyne tə'min itərgə quşarƣa.

8. Sovxozlarda əle profsojuz eşlərenəŋ həm alarƣa çitəkcelknəŋ haman da jomşaq ʙulƣannьƣьn iskə alьp, sojuznьŋ Tatarstan ʙylegenə, eşcelərnəŋ iƣtiʙarьn sovxozlarƣa ʙirlgən proizvodstvo zadaniələren ytəy tirəsenə tuplau, proizvodstvo kiŋəşmələre eşlərenəŋ, sotsializm jarьşь həm udarniklqnьŋ qujьlьşьn jaxşrtu, proizvodstvo eşləren həm eşcelərgə səjasi kultura tərʙiəse ʙiryne jaxşьraq ojştьru szqlarь ʙujnca, raʙockomnarnьŋ eşləren jaxşьrtu ɵcen kisken caralar kyrrgə quşarƣa. Urьp-çiu kampaniəsenə xəzrlek həm anь ytkəry vaqtnda, urnnarda raʙockomnarƣa praktik jardəm kyrsətep, sovxozlarnьŋ həmməsndə də çannь çitəkcelkne tə'min itərgə.

9. Sovxozlardaƣь komsomol ojşmalarьnьŋ qənaƣətlənrlek xəldə ʙulmaƣannqlarьn əjtep yty ʙlən ʙrgə, VLKSM Ɵlkə Komititьna, hər ʙer sovxozda jəcəjke ojştьru ɵcen caralar kyrrgə, alarnьŋ sostafьn kiŋəjtrgə, sovxozlarnьŋ proizvodstvo həm çəmaƣət tormьşnda komsomollar massasьnьŋ rolen kytərrgə təqdim itərgə.

10. Kul'tpropqa həm Tatprofsovitqa, promьjşlnnos pritpriətiələrenəŋ xəjvan asьraucьlьq sovxozlarьn şiflqqa alularь turndaƣь məs'ələne eşlərgə təqdim itərgə.

11. Ɵlkə Komititь, rajkomnarnьŋ sovxozlarƣa tieşncə konkrit çitəkcelkne tə'min itməgənnkləren iskə alьp monnan soŋ sovxozlarƣa əledən-əle çitəkcelek itep torunь tə'min itərgə quşa. Konkrit xuçalьq, tixnika həm partiə məs'ələləren eşlərgə, çəyaplь raʙotniklarnь sovxozlarƣa ʙrketrgə həm partiə ojşmalarьna jardəm kyrsəty ɵcen rajkomnarnьŋ partiə gruppalarь ojştьrucьlarьn ʙer ike ajƣa urnnarƣa çiʙərrgə kirək.

Təzy eşləren ratsionallaştьruƣa julʙaşcьlqnь kɵcəjtrgə

Təzy ucaskьlarnda ratsionalizatsiə ʙjurolarь eşləmilər. Alar ʙlən julʙaşcьlьq eşlərə synep qalƣan, ʙu julda inzinir-tixniklarnьŋ ʙulşlqlarьn ojştьruƣa iƣtiʙar itmilər

Təzy eşndəge ratsionalizatsiə caralarь çitəkcelktən cittə qalƣannar

Təzy eşləren ratsionallaştьru-təzelə torƣan oʙ'jktlarnь yzenə tɵşəcək ʙəjəsen arzanajtuda ʙik zur urьn totuьn iskə alьp, partiə həm xuçalьq ojşmalarь tarafnnan kyp knə diriktiflar ʙirlde. Ləkin şuŋa qaramastan ʙu eştə xəzrgə caqlь kisken ʙorьlьş jasalƣanь juq əle. Bu nərsə xəzrgə qədər, təzy eşləren ratsionallaştьruda tɵple julʙaşcьlqnь alьp ʙarucь həm yzen çəyaplь sanaucь yzək ratsionallaştьru ʙjurosь ʙulmaudan kilə.

Tatsovnarxoz qarşndaƣь yzək ratsionallaştьru ʙjurosь yzenəŋ julʙaşcьlьq ityen trislaşqan pritpriətiələr ʙujnca ƣna ytkərep təzy eşləren ratsionallaştьru ɵcen kirəkle julʙaşcьlqnь cittə qaldьrьp ʙara.

Şundьj çitəkcelek ɵcen yzək ʙjuro qul astnda eşlərgə, ɵc kşedən ajrьm ʙjuro ojştьru kirəge turnda, Xzmət Xalq Komisariatь həm ʙaşqa ojşmalar qarşьna ʙer nicə mərtəʙələr qujlƣan ʙulsa da, „təzy eşləren ratsionallaştьru ʙlən tanьş kşelər juq“ digən syzlər ʙlən tormşqa aşьrmьj kilə. Ɵzlksez julʙaşcьlьq itep torucь ʙjuro ʙulmau səʙəple, urnnarda təzy eşləren ratsionallaştьru, yz-yznnən aƣu julь ʙlən gnə ʙara. Tatstroj ʙrləşməse qarşndaƣь ratsionallaştьru ʙylege, formal' jaqtan april ajnnan eşkə ʙaşlaƣan, ləkin ratsionallaştьru yzək təzy tomititь tarafnnan raslanmaƣan, sxima ʙujnca 6 kşe eşlərgə tieş ʙulsa da 3 knə kşe eşli əle.

Ratsionallaştьru eşlərə, ajrьm təzy ucaskьlarnda, tuŋu noqtasnda tora, cɵnki 6 təzy ucaskьsьnьŋ xəzrge kɵndə ɵcəye gnə ratsionallaştьru inzinirlarь ʙlən tə'min itlgənnər. Bu eşne alьp ʙaru ɵcen, tyʙənge jəcəjkelər ike gnə ucaskьda təzelep, alarda eşləren çəjep çiʙərə almaƣannar. Xim Institut həm Vit. Institutqa tulaj toraq jortь təzyce iknce nomirlь təzy kontornda, ratsionallaştьru caralarь, tixnika kiŋəşmədə qaʙul itlsə də, eşcelər ʙɵtnnəj tartlmaƣannar. Bu eşkə kiŋ massanь tartu, alarnьŋ insiativalarьn tudьru da urnnardaƣь profsojuz ojşmalarь ʙer nərsə də eşləmilər. Tatarstan təzy ʙrləşməsenəŋ ratsionallaştьru planь ʙujnca, Xim Institut jortьnьŋ proikt eşləren ratsionallaştьrudan 58.691 sum, təzy eşləren ojştьrunь ratsionallaştьrudan 3.565 sum 67 tien ʙulьp, ʙarlьƣь 62.257 sum ikonomiə qalacaq.

Mondьj faktlarnь ʙaşqa çirdəge təzy eşlərndə də ʙik kyp ocьratrƣa mɵmkin. Şunьŋ ɵcen təzy eşləren ratsionallaştьru tirəsenə xəzrdən yk kiŋ eşcelər massasьnьŋ eşcən fikrlərə tuplanьp, ʙu tarmaqta zur ʙorьlьş jasalrƣa tieş.

Qazgrisnьŋ uŋьşь

Qazgris təzy eşləren ratsionallaştьruda kyp knə uŋşlqlarƣa irşte. Cujьr taş urnьna ʙuta taşьn qullanudan 12 meŋ jarьm kuʙ. mitrƣa 23.900 sum fajda ʙirlgən. Qaʙan kyle tɵʙenə qazlƣan kanauнь „skripor“ digən çir qazu maşinasь ʙlən eşləy 23 meŋ sum fajda ʙirə. Qajnar sunь sьtunь tizləty ɵcen şul uq kanauda ytkərelə torƣan ʙiton qojuƣa taqtalar xəzrləy eşenə yzenə ajrьm maşina urnaştrmьj, yzək maşinada xəzrləy həm matirialnь vagon ʙlən taşu, 18 meŋ fajda ʙirə.

Şulaj uq təzy eşlərə əjləneşndəge matiriallarnь ʙer urnnan iknce urnƣa kycery ɵcen tar timer jullardan fajdalanu jək jɵrtyne ʙrmə-ʙer arzanajtьp, 38.244 sum fajda ʙirə. Juƣarьda ytkərlgən ratsionallaştьru caralarь aldan qaralmьjcь təzy eşlərə protsisnda ytkərelep, ʙarlьq caralardan 90 meŋ sum fajda jasala. Ləkin eşcelər tarafnnan krtlgən 10 təqdim 10sь da tormşqa aşьrьlьp, şulardan ʙrəye gnə ʙyləklənə. Bu eşkə çiʙərlgən aqca fondь yz urnьna fajdalanlmьj. Eşcelər insiativalarьn kytərməy arqasnda eşcelər tarafnnan ʙirelə torƣan təqdimnər kimi ʙara.

Sotsializm şəhərcegndə ştukaturcьlar arasnda ipt. Buʙnof ʙrigadasь iŋ jaxşьsь sanala. Rəsmdə: urtaca zadaniəne 132,5 pr. ytəyce ʙrigadir ipt. Buʙnof.

Kəlep qaraulаr ʙterlsen

Tixnika eşcelərə kiŋəşməsndə raslanƣan plan ʙujnca, ike siksiəle 5, ɵc siksiəle 4 jortnь təzydə ojştьru eşləren ratsionallaştьrudan 18.514 s. fajda alacaq.

Ləkin monь tormşqa aşьru ɵcen xəzrlek eşlərə ʙik aqrьn ʙara, cɵnki ʙer jaqtan ratsionallaştьru eşenə kirəkle matiriallarnь sorap ʙirgən zajafkalar Tatarstan təzy ʙrləşməse tarafnnan vaqtnda ytəlmi, iknce jaqtan təzy tyʙəndəge inzinir həm tixniklar ratsionallaştьru eşe ʙlən qzqsnmьjlar. Eşkə jaqnnan torьp jardəm itəse urnƣa MAMUTIN kʙek, təzy eşen alьp ʙarucь ratsionallaştьru ʙjurosьnьŋ ʙaşnda torucь komsomol cline jəş inzinirƣa, „ul əle malokosos-dip kəlep qaraucьlar da juq tyglər. Şul uq sotsializm şəhərcegndə tixnika eşcelərə kiŋəşməsndə ytkərelrgə tieşle ʙulƣan ratsionallaştьru caralarьn tikşrgəndə, qaj ʙer tixniklar ratsionallaştьru inzinirьnьŋ təçriʙəse az ʙuludan fajdalanьp, kəly rəyşndə ul çəyap ʙirə almaslьq soraular ʙirep mataşalar.

Ratsionallaştьru idərəsen kiŋ eşcelər arasьna taratu, ʙu turьda aŋnatu eşlərə alьp ʙarlmьj.

---

tarafnnan ysterlgən „tɵrek-tatar tle“ digən ʙer traditsiə soŋƣь vaqtlarƣa caqlь tɵzətlmice kilde. „Tɵrek-tatar xalqь“ digən ʙer ʙɵten millət ʙulmaƣan kʙek ʙer ʙɵten „tɵrek-tatar tle“də juq. Ul ʙurzua millətcelərenəŋ xialь. Dɵnjada ʙarь tik tiplarь, strukturalarь jaƣnnan ʙer sistimƣa krgən ajrьm tllər gnə ʙar, dimək, tɵrek-tatar tllərə sistimьna krgən ajrьm tatar-ʙaşqrt, qazaq, yzʙək... tllərə gnə ʙar.

Iknceseə, əlegə caqlь ʙez ʙurzua tel ƣilmenəŋ joƣntьsь ʙlən tlneŋ içtimaƣi ʙer xadisə ʙuluьn, ədəʙi tlnəŋ sьjnfilьƣьn iƣtiʙarƣa almadьq. Tel faktlarьn ƣomumi ʙəjlənştə qarьj ʙlmədek, alarnь aʙstrakt alьp kyzəttek. Tlnəŋ formasь ʙlən məƣnəse arasnda dialiktik ʙrlkne aŋnamadьq, formalizmƣa ʙirldek. Min yzem gramatikada formanь məƣnədən ajrьp, aldan kyzəty, məƣnəne şuŋa larty julьn totqan idem. Ber nicə jllardan ʙʙirle, jafətizm, marksizm mitodlarь ʙlən tanьşu arqasnda, şunnan arьnьp, qotьlьp kiləm.

X. Bədiƣ iptəş tə əle formalisiqtan cƣьp ʙtməgən, urnь ʙlən anь taƣь kɵcəjtə toşa. Soŋƣь marksis ƣalimnərnəŋ qaraşlarьn iske idialis, psixologislar qaraşь ʙlən ʙutaştьra, ul ikliktizm ʙlən cuala. Tel faktlarьn ul „ʙio-psixologik təzy ʙrklərə“ dip qarьj. Tldə ajrьm „syzlər ʙɵten ʙrklər ʙulьp sanalalar“, fonəmnər „qorь təzy matiriallarь“ ʙulьp qna sanalrƣa tieş, di ul *) Xalʙuki, tel faktlarьnьŋ qajsь ƣna ʙulsa da, sotsial xadisələr ʙiologik jaki psixologik ʙer nərsə tygllər. Tldə, syzlər tygel, səjləmnər (высказывания) nigez ʙɵten ʙulьp sanalalar. Fonəmnər „qorь təzy matiriallarь“ ƣna tygel, ʙəlki sotsial məƣnəse ʙulƣan auazlar. Bu məs'ələlər, kirək akadimik Marr tarafnnan, kirək marksis tlcelər tarafnnan əllə qajcan aclƣan inde

Ƣ. Şərəf tə, qorь fanitikacьlqnьŋ xatasь, ʙɵlgnnege jafətizm tarafnnan ʙik jaxşь aclƣan isʙatlanƣan ʙuluƣa qaramastan, əle ʙulsa, iksprimintal fonitika tɵʙəgnnən cƣa almьj. Ul anьŋ içtimaƣi, sьjnfi mɵnasəʙət faktь ʙuluьn şuşь fonitikadan ezləp mataşa. Fonitikacьlьq ul tel faktlarьn formalizm julь ʙlən, aʙstrakt alьp tikşerydən kilep cqqan. Ul tlnəŋ sotsial jaƣьn, sьjnfi kɵrəş qoralь ʙuluьn, səjasi jɵzen kyləgədə qaldьra. Sotsial mɵnasəʙət simvolь ʙulu jaƣnnan ʙilgele ʙer sьjfatqa iə ʙulƣan fakt, oʙstrakt fonitika jaƣnnan qaraƣanda ʙɵtnnəj ʙaşqa nərsə ʙulьp cƣa, tlnəŋ praktik jaƣnda zur xatalar jasauƣa səʙəp ʙula.

Tlnəŋ sotsial jaƣьn turьdan-turь anьŋ yz ara mɵnasəʙət ʙrlege ʙulƣan tulь səjləmnər jaƣnnan qarap, ajrьm faktlarnь ʙerʙerenə ʙəjləp ɵjrəny jaƣьna əhəmiət ʙirrgə kirək.

Tel ƣilmndəge ʙzneŋ xatalarьʙьz ʙolar ʙlən gnə ʙtmi əle. Alar turnda ajrьm tuqtalьp ytərgə kirək ʙulьr. Monda tik syz uŋajь ʙlən gnə tuqtalndь. Bzdə xəzer oktəʙrdən soŋ çitşkən jəş lingvistlər də ʙajtaq.

Tel ƣilmndəge jaŋa mitodlarnь massalaştьru julnda alar ʙik qzu eş alьp ʙarrƣa tieş ide. Ləkin, kirək jafətizm turnda, kirək marksizm tel ƣilme turnda ʙulsьn, alarnьŋ ʙer gnə tauьşlarь da işetlgəne juq əle.

Iske tel ƣilmenə qarşь kɵrəştə jafətizmnьŋ zur ƣna təçriʙəse ʙar. Bɵtnnəj marksis tel ƣilme ʙulьp ʙtə almasa da, hər xəldə ul şul julda kɵrəşycelərgə ƣajət kyp fajda həm jardəm itəcək. Matirialis tel ƣilme sanalƣan jafətizm ike frontqa kɵrəş alьp ʙaru ʙlən dialiktik matirialis tel ƣilmenə əjlənəcək.

Tel ƣilme ʙzdə əlegəcə sovit çəmaƣətcelegen, uqьtucь həm juƣarь məktəptə uqucь massanь yzenə tarta almьj kilde. Monnan soŋ ʙu torƣnnqqa cik qujarƣa kirək. Tel-jazu məs'ələlərə tirəsndə də yz ara tənqitne çəjep çiʙərrgə, massanь ʙu eşkə tartrƣa kirək. Jaŋa jəş kadr, marksis lingvistlər fəqət şulaj ƣna, tel, gramatika, jazu, imla ʙəxəslərə ecndə tərʙiəl ənep knə çiteşəcək. Prolitar ƣilem yze, dialiktik tənqitlər ecndə ʙəxəslər protsisnda ƣna ysə. Bəxəs, tənqit ʙulmaƣan tɵʙəktə fəŋ də, ysy də, tormьşta juq.

Bzdə tel ɵlkəsndə marksis tənqitne marksizm kaʙinitьnьŋ tel-ədəʙiat siksiəse quzƣatьp çiʙərde. Siksiə tarafnnan Tulumʙaj iptəş əhəmiətle doklallar jasap ytte. Bu uŋaj ʙlən TAPP həm siksiənəŋ urtaq rizolytsiəse də ʙasьlьp cqqan ide. Xəzer ʙu ʙaşlanƣan eşne tuqtatmasqa, qzdьrьp çiʙərrgə kirək. Barlьq eşləp cƣaru ɵlkəsndə eşce təqdimnərə jauƣan kʙek tel-jazu məs'ələlərə tirəsndə də tel ɵstndə, tel ʙlən eşləycelərnəŋ təqdimnərə jauarƣa tieş. Tənqit həm təqdimnərnəŋ uŋajlь, fajdalarьn alьp, sizgər sajlap ƣəməlgə də ytkərə ʙarrƣa kirək ʙulьr.

Soŋƣь vaqtlarda ƣomumən ƣilmi eşlərne plannaştьru, anь sotsializm təzy eşlərenə jardəmgə jynəldery turnda VKP(ʙ) YK qərarь, çiʙlşlar, əllə ni caqlь əhəmiətle məqalələr ʙulьp ytte. Alar aldьʙzdaƣь ʙurclarnь ytəygə acьq jul, zur jardəm kyrsətələr.

VKP (ʙ) YK 15-martta cƣarƣan qərarnda:

„Barlьq ƣilmi eşlərne sotsializm təzy həm prolitariatnьŋ sьjnfi kɵrəş aktual' məs'ələlərə ʙlən ɵnqlь ʙəjləneşen tə'min itərlek həm ƣilmi fikrnəŋ partiə praktikasnnan artta qalьp ʙaruьn ʙterrlek itep, jaŋadan qoru tieş...“ dide.

Partiə komititь ʙzgə tormьş soraƣan konkrit tɵjen məs'ələlərne ʙrnce ciratqa qujьp xəl itərgə jul kyrsətte. Bzgə də kommunislar partiəse kyrsətkən jaqqa taʙa jynəlrgə, tizerək ʙorьlьş jasarƣa kirək.

Tel ƣilme „fən-fən ɵcen“ ʙulьp ʙarrƣa tieş tygel. Anь tormşqa ʙəjli ʙirgə, anь ojştьra, quja ʙirgə, anь ytəygə massanь tarta, eşlətə ʙirgə kirək. Tikşery praktika, ʙəxəs həm kɵrəş ʙarь ʙrgə ʙəjlənep ʙarrƣa, ʙolar ʙrse ʙrsenə jardəm itep torrƣa tieş. Bu eşlərdə tuŋƣannьq, ʙɵgelə almaucьlьq, qsnqьlqlarnь ʙalarƣa kirək.

Bu tarixi çəyaplь ʙurclarnь, ʙɵjek Oktəʙr tudrƣan eşlərne iske kustarlьq julь ʙlən min-minnek stixiəse ʙlən ytərgə mɵmkin tygel əlʙəttə. Bu zur ʙurclarnь ʙez, tarqau keclərne ʙrgə ojştьrьp, kiŋ xzmət massasьn qatnaştьrьp ʙer kolliktif ʙulьp şunьŋ ɵstenə, eşcelərdən yrnək alьp, sotsializm jarşlarь, udarcьlьq julь ʙlən eşləgəndə gnə, çiŋep cƣa alrʙьz. Bu juldaƣь ʙɵten eşlərgə jəş kadrnь ʙik nьq aralaştьrrƣa, alarƣa julʙaşcьlьq itərgə kirək. Tel ɵlkəsndəge eşlərdə iske ʙazarcьlьq, spikuləntlek, qodaqodaƣlьq psixologiəsen qorьrƣa, sotsializm corь eşcese ʙula ʙirgə ʙik vaqt.

„Pravda“ gəzitenəŋ 19—april ŋomirnda Maksim Gorki ʙolaj digən ide:

„Sotsialis dəylət ʙozьq „minnek“ həm „yzmnek“ cirenen ysep çəjelyenə qarşь, tɵp-tɵʙndə ʙurzua çəmƣiəte tarafnnan ysterelep, yz „ruxь“ nьŋ „xosusьj xuçalьq“ mənfəƣəten xzmət iəse massasьnьŋ mənfəƣətnnən ɵsten qujarƣa ƣadətləngən parazit „min“ digən nərsəgə qarşь kɵrəşyne yzenəŋ massanь kul'tura jaƣnnan tərʙiə ity planьna krtrgə tieşle, ʙurclь..“

Qsqasь ʙu ʙurclarnь nigzle xəzrlek, plannь eş həm kolliktif kɵc ʙlən gnə uŋşlь rəyeştə tɵgəllərgə, sotsializm təzy timpnnan qalşmьj ytəp ʙarrƣa mɵmkin. Bu şartlar taʙlƣannan soŋ:

„Blgclər, ƣilmi eşcelər massasь yzlərenə partiə həm dəylət tarafnnan tulь jardəm həm diqqət tə'min itlgənen həm kɵndəlek sotsializm təzeleşndə kilep cqqan proʙlimalarnь qurqmьjcь xəl itərgə kirəklegen aŋnarƣa tieşlər“ (Pravda 13-IV).

Cɵnki:

„Batьr insiativanьŋ ysye, dimək, fən həm tixnika eşlərndə ʙilgele ʙer camada təyəkkəlikkə jul quju əlʙəttə kirək“ di Molotof iptəş

Ƣ. Alpar.

*) „Bzneŋ Jul“ № 3-4 1930-jьl.

Fransiə kapitalьnьꞑ Girmaniəgə jaꞑa ʙasьmь.

Fransiə ʙankьlarь Girmaniəgə finans ʙasьmь jasau ɵcen Girmaniədən kapitallarьn kire alalar.

Birlin, 20 (Tass). Iꞑ ere Girmaniə gəzitlərenen xəʙər itylərenə qaraƣanda, Fransiə kapitalь Girmaniədən kitə ʙaşlaƣan. Soꞑƣь kənnərdə Fransiə ʙankьlarь Girmaniə ʙankьlarьna kriditlarnь jaʙu jaki sizelrlek qədər qsqartu ɵcen ʙrgələşep eş itə ʙaşladьlar. „Frankfurter sajtung" gəzite, Fransiə ʙankьlarьnьꞑ xəzer inde ɵcnce mərtəʙə yzlərenen Girmaniədəge kapitallarьn ala ʙaşlaƣannqlarnnan həm şulaj itep, Girmaniənen tyləylər ʙalansndaƣь krizisnь taƣьn da kecəjtylərnnən zarlanьp jaza. Fransiə ʙankьlarь mondьj səjasətne iꞑ ʙrnce mərtəʙə 1929 ncь jlnь, riparatsiə səjləşylərə vaqtnda, səjasi ʙasьm jasau ɵcen qullanƣannar ide. Ikncе mərtəʙə isə fransuzlar yzlərenen Girmaniə ʙankьlarndaƣь kapitallarьn, Girmaniədəge ecke səjasi xəllərnen yzlərenə zararlь ʙulьp cƣuьnnan qurqьp, 1930 ncь jlƣa sintəʙr sajlaularnnan soꞑ alƣannar ide. „Frankfurter sajtung" gəzite, xəzer Fransiə ʙankьlarьnьꞑ yz kapitallarьn alularь, ʙaşlьca, Avstriə ʙankьsь „Kridit anştal't"nьꞑ ʙankrotlьƣь həm Girmaniə ʙlən Avstriədəge urtaq finans qiʙnqlarь arqasnda kilep cqqan dip sanьj. Soꞑnnan gəzit ʙolaj dip jaza: „Fransuz ʙurьc iələre, xəzrge auьr vaqtta yzlərenen Girmaniədəge klientlarьn jazmьş qulьna qaldrƣac nişləgənnəren yzlərə ʙlə torƣannardьr inde".

Birlin ʙirzasnda panika.

Birlin, 20 (Tass). Birlin ʙirzasьn ʙizgək tota ʙaşladь. Başta aksiə ʙəjələre qotьrьnьp kytərldelər, ləkin soꞑnnan taƣьn təşep kittelər. Girmaniənen dəylət ʙankьsnnan cit il aqcalarьnьꞑ kitye dəyam itə. Kicə dəylət ʙankьsь ʙirzada 60 milion mark juƣaltqan ide, ʙygen taƣьn 70 milion mark juƣalttь. Nətiçədə ʙygen Birlin ʙirzasnda casnьj viksllərne ucotqa alu tuqtatldь. Asldа ʙu cara casnьj kşelərgə kridit ʙirynen qsqartьluьn kyrsətə.

Fransiə tuqucьlarь

rivolytsion profsojuz çitəkcelege astnda stacka kərəşen dəyam itterələr.

Pariz, 20 (Tass). „Jumanitə" gəzitenen xəʙər ityenə qaraƣanda, kicə Allyəndə zaʙastofkacь tuqucьlar diligatlarьnьꞑ sjьzь ʙulьp ytte. Sjьznь zaʙastofka yzək komititь həm rivolytsion profsojuzlar çiƣannar ide. Sjzƣa 115 pritpriətiədəge eşcedən 294 diligat qatnaştь. Diligatlar urnnardaƣь stacka komititlarьnьꞑ eşləren tənqit ittelər həm riformislarnьꞑ, şular ecndə Bilgiə tuqucьlarьnьꞑ suƣşcan nastrojeniələrenə qarşь kilyce Bilgiə riformislarьnьꞑ da manivrlarьna xurlьq picəte ʙastьlar. Diligatlar zaʙastofkacьlarnьꞑ kərəşne çingəncegə qədər alьp ʙarrƣa qərar ʙirgənnklələren ʙldrdelər. Tuqucьlarnьꞑ rivolytsion profsojuzь diligatь stackanьꞑ xalq ara əhəmiəten kyrsətep ytte həm stackanь riformislar qulnnan ʙɵtnnəj tartьp alrƣa kirəklkne əjtte. Kecle alqşlar ʙlən qarşь alnƣan iptəş Farşon, Fransiə kommunislar partiəse ismnnən sjznь qotladь. Iptəş Farşon diligatlarnь, alda torƣan zur sьjnfi kərəşlər uꞑajь ʙlən ʙrdəm eşcelər frontьn nƣьtrƣa ɵndəde.

Politsə zaʙastofkacьlarnь qulƣa ala.

Pariz, 20 (Tass). Gavas agintlьƣьnьꞑ xəʙər ityenə qaraƣanda; Ruʙədə, Turkuədə, Allyən həm Lildə politsə eşce ojşmalarьnьꞑ jortlarnda tntylər jasaƣan. Həm ʙik kyp dokumintlnrnь alƣan. 20 kommunis qulƣa alnƣan, alarnьꞑ kyʙerəge cit il kommunislarь. Bolardan ʙaşqa taƣьn Ruʙədə ʙiş zaʙastofkacь qulƣa alnƣan. Qulƣa alnƣan kşelərnen 12 se, şular ecndə ʙer vinger həm ʙer polək eşcese ildən sɵrelәcəklər.

Saksoniədə kompartiə jortьna politsə naljotь

BIRLIN, 20 (Tass). Kicə Srksoniədəge Majsel şəhərndə politsə kommunislar partiəsenen yzenə ʙilgele ʙulƣan ʙarlьq clinnərenen jortlarьna tnty jasadь. Politsə partiə komititь ʙinasьna naljot jasadь həm anь tntede. Politsə ʙɵten ʙinanь aqtarьp cqtь həm xətta idənnen linolijumьn da quptarьp taşladь.

Pol'şada dəylət xzmətkrləren qsqartu aldnnan.

VARŞAU, 20 (Tass). Gəzitlər dəylət xzmətkərlərenen sanь qsqartьlacaƣь həm „iqtisad rizimь" jasau tləge ʙlən ʙer nicə dəylət ucrizdiniəsenen ʙterelәcəge turnda xəʙər itələr. Şular arasnda çir riformalarь, çəmaƣət eşləre, pocta həm tiligraf ministrlkləren jaqьn aralarda ʙterep, alarnьꞑ eşləren ʙaşqa ministrlklərgə ʙirrgə də ujlana. „Iqtisad rizimь" dəylət xzmətkərləren kypləp urnnarnnan cƣaru ʙlən ytkərelәcək. Xəzrdən yk inde dəylət ucrizdiniələrndə xzmət itycelərnen 30 pr. ьn qsqartu turnda syzlər jəri ʙaşladь. „Kurjer podzennьj" gəzite, rəsmi jaqtan jalƣanƣa cƣarlƣan ʙuluƣa da qaramastan, ciktəge (granitsadaƣь) ʙiş vojevodalqnь ʙtery turndaƣь xəʙərlərne dərsli.

Politsə eşcelərne qulƣa ala.

VARŞAU, 20 (Tass). Soꞑƣь vaqtlarda Juƣarь Siliziədə eşszlərnen cƣşlarь ʙulu uꞑajь ʙlən səjasi politsə eşcelər həm eşszlər arasnnan ʙik kyp kşelərne qulƣa aldь. Əle xəzrgə ʙik kyp tulь ʙulmaƣan sannarƣa qaraƣanda, Juƣarь Siliziədə soꞑƣь kənnərdə gnə də 100 dən artьq kşe qulƣa alnƣan. Varşauda tramvaj eşcelərə arasnnan da ʙik kyp kşelər qulƣa alndь.

Vinada aclьq dimonstratsiələre

VINA, 20 (Tass). Kicə Vinadaƣь Vinirnəjştadt ismne eşcelər ʙistəsndə (Avstriə) eşszlərnen rivolytsion komititь eşszlərnen aclьq dimonstratsiələren jsadь. Eşszlər ƣadəttən tьş krizis posoʙiələre ʙiryne sorap, sotsial-dimokrat şəhər ʙaşlьƣьna diligat siə çiʙərdelər. Şəhər ʙaşlьƣьnьꞑ çəyaʙь ike jəzle ʙulƣannqtan, kyp jəzlərcə eşszlər şəhər idarəse jortьn colƣap aldьlar həm ʙarь tik şəhər ʙaşlьƣь eşszlərnen taləpləren provinsiə xɵkymɵte arqьlь ytkərrgə vəƣdə ʙirgəc knə eşszlər ʙinanь ʙuşatƣannar. Eşszlər jaꞑa dimonstratsiəgə xəzrlənələr.

Birlin politsəse eşszlər çьlьşьn qudь.

BIRLIN, 20 (Tass). Birlində ƣadəttən tьş zakonƣa qarşь protis jəznnən eşszlərnen kyp kşele çьlьşlarь ʙulƣan ide, polisə çьlьşnь qudь. Politsə cьlьşnь, aꞑnaşular vaqtnda cƣьp səjləgən ʙer eşce yzenen ricen ɵc mərtəʙə „Rot front" dip təmamnaƣan ɵcen qudь.

Eşce həm auьl xəʙərcelərə jazalar.

32 nce magazinnьꞑ ʙulkilarь crep jata.

QYEK nьꞑ 32 nce magazin mədire yz eşenə salqьn qarьj. Magazinda 150 dən artьc fransuzski ʙulkilar satlmьj crep jatalar. 15 kilogram ermekne pocta işek aldьna cƣarьp audardьlar. Ike kismәktən artьq qaq ələdə crep jata. Bolarnь ʙuldrmasqa magazin mədire ʙer tərledə cara kyrmi. Kopiratif clinnərə ʙlən nacar meƣamələ qla. BLYCE.

Bu sanatoriəne tikşeregez.

QAZAN şəhəre janndaƣь Kaminka sanatoriəsndə aurularnь səlamətlənderygə iƣtiʙar ʙirmilər. Sanatoriədə kul'tura eşləre alьp ʙarlmьj, cistaszlьq xɵkm sərə. Qaj vaqtta aurularƣa ecərgə su da tauьp ʙulmьj. ꞐURU.

Bjurokrat Vinagradova.

Şəhər KommunaXuçalьƣьnьꞑ kontroljorь Suxfanovanьꞑ jalƣa cƣuь uꞑajь, ʙlən anьꞑ urnnda Dəylət ʙankьsnnan Vinogradova digən kşe kilep eşli. Vinogradova xalq ʙlən nacar meƣaməlә qla. Qaj vaqtta eş ʙlən kilycelər ʙlən səjləşmi də. 13 nce iyndə auьrmasa da, auьrdьm dip eşkə kilmi qaldь. MANIƏ.

Uqьtucьlar normasьna qul tьrmagьz!

KRASNЬJ BOR rajonь Şarşadь auьlь kopiratifь mədire uqьtucьlar ɵcen qajtqan tauarlarnь tləsə kmgə ʙirə. Uqьtucьlar kiʙtkə qajtqan krasinkanь soraƣac „Xəzrləygə qajtqan" didelər, şul uq vaqtta idarə xisapcьsьƏminefkə aqcasьna satьp çiʙərdelər. Şaxmajof min uqьtucьlarƣa ʙer nərsə də ʙirmim, di. Kyp vaqtta kiʙtkə kulak jalcьlarь krep xalqnь qotrtalar. JALQЬN.

Kyselər Tauar kimerələr.

CISTAJ RAJONЬ, Jəyşirmə silpasnda xəzrləvgə qajtqan tauarlarnь kopiratifta eşləyce kyselər kimerələr. Məsələn, pravliniə prsidətele Miftaxttinof, xisapcь Vəliəxmitof, kiʙet mədire Minnexanoflar xəzrləygə qajtqan manufakturlarnь yzlərenə fajdalandnlar. UQ.

«Jə janalifski ni znaju».

Qazan şəhəre Karl—Marks uramndaƣь şcelər Poliklinikasьnьꞑ trkəy ʙylegndə jaꞑalifcə jazlƣan ʙlşmə həm tanqlqlarnь qaʙul itmilər. Məsələn 10 ncь iyndə auьldan kilyce ʙer krəstiənnen jaꞑalifcə jazьlьp auьl sovitnnan alnƣan ʙlşməsen „Jə janalifski ni znaju" dip, totьp ta qaramadьlar. Auьldan kilyce, vracqa merəçəƣət itsə də, ul anь qubьp qna cƣardь.

X. Xəjrullina.

Jaꞑalif ʙlən jazlƣan tiligramnь almьjlar.

Kama Tamaƣь rajonьnьꞑ poctasnda ʙrəy də jaꞑalifcə ʙlmi. Şuꞑa kyrə anda jaꞑalifcə jazlƣan tiligramnarnь qaʙul itmilər. Məsələn, 9 ncь iyndə jaꞑalifcə jazlƣan tiligramnь ʙez jaꞑalifcə ʙlmiʙez, dip almadьlar.

N. Ƣ.

Qazan jaꞑalqlarь

Toraq eşləren jaxşrtu julnda

Bu arada Qazanda ʙulьp ytkən ʙɵten Tatarstandaƣь toraq kopiratsiəsenen 7 nce sjьzь toraq kopiratsiəsenen eşləren jaxşrtu turndn kyp knə konkrit qərarlar cƣarьp qaldrdь. Sjьz ʙrnce corda Qazandaƣь toraq şirkətləren zurajtudan qaj ʙer jaxşь nətiçələr cƣuьn kyrsəty ʙlən ʙrgə, anьꞑ kimcelkləren də əjtep kitte. Məsələn, toraq şirkətlərenen zurajularь clin massasьn jortlarnь idarə eşlərnnən ajьruƣa həm elktə ʙulƣan jort trislarь sistimьn kire qajtaruƣa səʙəp ʙulƣan. Şulaj uq jardəmce komisiələrnen toraq şirkətlərə idarələrenə ʙulşьq kyrsətep eşləylərə də jomşara təşkən. Şuꞑa kyrə sjьz, ʙaşqa şəhərlərdəge təçriʙələr ʙujnca, toraq şirkətləren kecəjtrgə, qaj ʙer ajrьm jortlarnь xuçalьq rascotьna kycerrgə, qaj ʙer toraq şirkətləren zur promьjşlnnos pritpriətiələrenə ʙrketrgə quştь.

Toraq məjdanьnьꞑ çitərlek ʙulmauь səʙəple, sjьz Tatzilsojuzƣa Qazanda həm rajonnarda jaꞑa jortlar salu şirkətləren tezyne çəjep çiʙərrgə təqdim itte. Mondьj toraq salu şirkətlərə iꞑ ʙrnce ciratta Paratzatonnda həm Bondyg zavotnda ojştьrьlrƣa tieş. Bu toraq şirkətlərenə proizvodstvo eşcelərən kypləp tartrƣa həm xəzrge kəndə eşli torƣan toraq salu şirkətlərenen clinnəren kyʙəjtrgə kirək. Proizvodstvoƣa jaꞑa tartьla torƣan tatar həm vaq millət eşceləren toraqlar ʙlən tə'min ity məs'ələsenə ajruca zur əhəmiət ʙirelrgə tieş.

Şulaj uq M T stansalarnda həm sovxozlarda da jortlar salu eşləren çəjep çiʙərrgə Tatzilsojuzƣa təqdim itlde. Sjьz ʙɵten toraq şirkətlərndə sotsializm jarьşь həm udarcьlьq eşləren çəjep çiʙəryne kirəkle taptь.

Usallьq ʙlən fatir həm paj aqcalarьn tyləməycelərgə, şulaj uq fatir ʙlən spikulətsiə jasaucьlarƣa qarşь kisken kərəş acьlrƣa tieş. Mondьj eşlər turnda iptəşlər sutьn həm kyrsətmə sutlarnь ojştьrrƣa kirək.

Sjьz şulaj uq toraq şirkətlərndə ʙalalar ɵcen jəsie, məjdancqlar, ʙalalar ɵcen uqu ʙylmələre həm eşce rajonnarndaƣn toraq şirkətlərndə clinnərnen yz kecləre ʙlən eşli torƣan aşxanələr acuнь kiꞑ kyləmdə alьp ʙarrƣa quşьp qaldrdь. Jəsle həm ʙaqcalarƣa udarnik eşce həm eşce xatnnarnьꞑ ʙalalarь ʙlən transport eşcelərenen həm 31 nce jida proizvodstvoƣa krə torƣan xatnnarnьꞑ ʙalalarь ʙrnce ciratta alьnrƣa tieş.

Orlqcьlьq kolxozsojuzь təzlde.

Tatarstan Çir Eşlərə Xalq Komisariatь kolligiəse Orlqcьlьq Sojuzьn Orlqcьlьq Kolxozsojuzьna əjlənderep, jaꞑadan ojştьrrƣa qərar ʙirde. Tatarstan rajonnarnda 16 çirdə orlqcьlьq ʙazalarь ojştьrьla. Tatarstannьꞑ iꞑ jaxşь kolxozlarь Orlqcьlьq Kolxozsojuzьna krep ʙrləşələr. Alar ʙaşlьca jaxşь sortlь orlqlarnь yrcetep toracaqlr. Mondьj kolxozlarƣa agronomiə jardəme kiꞑ kyləmdə kyrsətelәcək.

Potriʙitel kopiratsiəse dəylət çilkəsnnən təşərgə tieş.

Tatsojuz prizidiumь xəzrge kəndə ʙara torƣan kopiratsiə əstafitasь ajlьƣnda Tatarstandaƣь potriʙitel kopiratsiəsenen dəylət kridilь ʙlən eş kyrydən qotqaru caralarьn ytkəry ʙurьcьn alƣa qujdь. Xəzrge vaqtta Tatarstandaƣь potriʙitel kopiratsiəse dəyləttən 2 milion 500 meꞑ sumnap kridit alьp kilə. Kridittan vaz kicy arqasnda, ʙu aqcalarnь tezy eşlərenə totarƣa mɵmkin ʙulacaq. Tyntər rajon potriʙitel kopiratsiəse sojuzь monarcь hər kvartalda 30 meꞑ sum camasь kridit alьp kilə ide. Xəzer ul ʙu kriditnь almasqa həm səydə eşləren gel yz sumasь ʙlən gnə alьp ʙarrƣa qərar ʙirde. Tyntər potriʙitel kopiratsiəse sojuzь ʙu turьda ʙaşqa kopiratiflarnь da yznnən yrnək alrƣa caqьra.

4nce zavot janndaƣь jaʙьq kopiratifta kridit

Balalar ɵcen məjdancqlar.

Ɵlkə pionirlar ʙjurosь həm komsomol tarafnnan şəhərnen juƣarƣь, tyʙənge rajonnarnda həm Prolitar rajonnda pionirlar ɵcen 4 məjdancьq ojştьrldь. Alarƣa 50 şarʙala alndь. Bu məjdancqlar 3 aj ʙujьna eşlilər.

Jul təzy urnnarьn tikşery.

Tatdortrans rajonnarda jul sala torƣan urnnarnь tikşery ɵcen, tixniklardan həm Jul Təzy tixnikumnda uqucьlardan 8 ʙrigada təzep çiʙərgən ide. Krasnьj Bor, Şeger, Oktəʙr, Arca, Tmьtьq, Calь, Təteş, Aliksievski həm 1 nce Maj, rajonnarnda ʙu ʙrigadalarnьꞑ jaꞑa jul—kyplər salьna torƣan urnnarnь tixnika jaƣnnan tikşerep ʙterylәre turnda xəʙərlər alndь. Inde alarda jul təzy eşlərə kiꞑ kyləmdə alьp ʙarьlrƣa tieş.

Sut eşlərə

Aqca tozdьrucь

Bu arada Tatarstan Baş sutnda Tatarstan Aptiklar Idarəsenen 8 nce aptigьnьꞑ elkke mədirə A. J. Slavnovskinьꞑ eşe qaraldь. Slavnovski 26 ncь jldan 30 ncь jlnьꞑ 26ncь nojaʙrenə qədər şuşь aptikta mədir ʙulьp tora. 28 nce jlda isəp alƣanda anьꞑ 400 sum, 29 ncь jlda 500 sum aqcasь cqmьj. şulaj ʙula torьp ta anь urnnda qaldьralar. Aptiklar idarəsenen mondьj „mərxəmətle" ʙuluьn kyrgən Slavnovski taƣьn da kyʙerək aqcanь „sulalaƣaj" ksəgə salrƣa mɵmkin ʙulƣanьn sizep ala. 1930 ncь jlnьꞑ 1 nce oktəʙrenə qarşь isəp alƣanda anьꞑ 5060 sumƣa jaqьn aqcasь tulmьj. Şul vaqtlarda Tatarstan Aptiklər Idarəsen tazartu komisiəse Slavnovskinь 1 nce katigoriə ʙujnca urnnan cƣara. Şunьꞑ uꞑajь ʙlən aptiktəƣь ʙɵten mallarnь jaꞑadan isəpləp, ikncе mədirgə tapşrƣan vaqtta anьꞑ ʙarlьƣь 12.782 sumnqtan artьq tauarь cqmьj. Ləkin jaꞑadan tikşerylər jasaƣac, tuzdьrlƣan suma 3.137 sumƣa qala. Sut Slavnovskinь ʙer jlƣa məçʙyri xzmətkə xɵkm itə həm annan dəylət fajdasьna 1500 sum aqca tylətrgə qərar ʙirə.

Tatarstannьꞑ XI jllьƣь kənndə

mitingь həm massovьj gy'ə-niələr planь.

Tatarstannьꞑ XI jllьƣь uꞑajь ʙlən şəhər komisiəse 25 nce iyndə tyʙəndəge urnnarda mitingьlar həm massovьj gyləniələr ojştьra:

1) Təzycelər (elkke Irmitaz) ʙaqcasnda kicke səƣət 7 dən,

2) Sovit-Səydə xzmətkərləre (Russkaja Şvitsariə) ʙaqcasnda kicke səƣət 7 dən.

3) Palatkalar şəhərndə (Markiz atauь) kəndzge 12 səƣəttən kəne ʙujь.

4) Saʙan tujь (elkke Arkadiə) ʙaqcasnda irtənge həm kicke sminalar ɵcen.

5) 1 nce lagirda şulaj uq.

6) Pitrof ismndəge parkta (Jiƣa Arjaƣь) şulaj uq, Baqcalarda illyminatsiə, ədəʙi postanofka, ujьn həm sportlar h. ʙ. lar ojştьrьla. Bɵten ʙaqcalarda da orkistrlar ʙulacaq. QYEK ʙufitlar ojştьra. Kry tyləysez.

1 nce nomirlь lagirlarda sport-olimpiada həm tankilar qatnaşь ʙlən taktika ujьnь ojştьrьla.

EKQA cəslərenə şiflьq ityce pritpriətiə həm ucrizdiniələrdə eşləycelər simiələre ʙlən ojşqan rəyeştə caqьrьlalar.

Barlьq gyləniə urnnarnda həm lagirlarda pritpriətiələr jlnьꞑ ʙrnce jartьsь ɵcen promfinplannь ytəy həm zajomƣa jazьlu zadaniəsen tutьr turnda raportlar ʙlən cƣalar.

25 nce iyndə kəndez şul urnnarda ʙalalar ɵcen gyləniələr ojştьrьla.

Bɵten faʙzavmiskomnarƣa eşcelərnen torƣan urnnarьna qarap yzlərenen simiələre ʙlən şul gyləniə urnnarьna ojşqan rəyeştə kilyləren həm pritpriətiələrdən raportlar jasaluьn tə'min itərgə.

Bɵten məs'ələlər ʙujnca şəhər komisiəsndə ip. Taçttinovaƣa meraçəƣət itərgə (tilifon nomirь 13-31).

Oajsь punktlarƣa ʙarular həm səjləylər ojştьrьlacaƣьn kyrsətep, gruppa çitəkcelərenen həm mitingьlarda səjləycelərnen ismnege şəhər komisiəsenə 22 nce iyngə qədər tapşьrrƣa.

Komisiə.

Çəyaplь ridaktor: ISXAQ JNIKIEF.
Ответ. редактор ИСХАК ЕНИКИЕВ
Bastьrucьsь: „TATIZDAT".

BLDERYLƏR

Şəhərnen Juƣarь Jaƣь VKP (ʙ) rajkomьnьꞑ xatьn - qzlar siktorь, 22 nce iyn kic 6 səƣəttə, Şəhərnen Juƣarь Jaq VKP (ʙ) rajkomь ʙinasnda (Cirnьjşivskl ur. 14, pozarniklar toraƣь ʙlən rəttə) diligatkalar julʙaşcьlarьnьꞑ kiꞑəşməsen caqьra.

Kɵn tərtiʙe: Diligatkalar çьlьşlarьn jaꞑadan ojştьru.

Kily məçʙyri. Kily çəyaplьlьƣь jəcəjke sikritarlarь ɵstndə. Kiꞑəşməgə kilməycelər RKI qaramaƣьna tapşьrьlalar.

Blşmə ʙjurosь həm anьꞑ ʙylklərnnən tilifon ʙujnca ʙlşmə alrƣa tləgən ucrizdiniə, ojşmə həm ajrьm kşelər, juridicski ʙlşmələrdən ʙaşqa ʙɵten ʙlşmələr ɵcen ʙjuroƣa yzlərenen tilifon nomirlarьn əjtep qujarƣa tieşlər, şulaj uq Gosʙanktaƣь aƣmdaƣь xisaʙьna 3 ajlьq srok ecndə, ojşma həm ucrizdiniələr 8 sum, ajrьm kşelər 10 sum aqca krtrgə tieşlər.

Kyrsətlgən sumanь tyləməgənnərgə ʙjuro çəyap ʙirməjəcək.

Juƣaltqannar.

Tyʙəndəge dokumintlar ƣəməldən cqqan isəplənə:

Saʙirof Qadir-QYEK clinnek knizkasь, Ysinova Ənvər-QYEK clinnek knizkasьn, Səƣitova Məsyrə-Ural ɵlkəse Novo Kazamkova a-s-nan ʙirlgən 2768 nomirlь şəxsi tanqlьƣьn, Biktaşof-QYEK clinnek knizkasьn, Jakimof Mixail-Tatvojnkomattan ʙirlgən vojannьj ʙilit, Şəjdyllin-Tyʙən Şəhər rajkomnnan ʙirlgən VKP (ʙ) clinnek ʙilite, Şəjdyllin-sojuz clinnek ʙilite, Mɵxəmmədef-40 ncь zavottan ʙirlgən rascotnьj knizkasь, Nasьjrof X—QYEK clinnek knizkasь, Xəsəjnef raʙprossojuzь clinnek ʙilite, Şakirof Qorʙan—371 nomirlь vojannьj kartockasь, Kərimef N-vodniklar sojuzь ʙilite, Liontef-vodniklar sojuzь ʙilite, Lokotunik A-vodniklar sojuzь ʙilite, Səƣitei N-QYEK clinnek ʙilite, VPI fizmatnnan ʙirlgən 244 nomirlь tanqlьƣь, Kovolof N.Ƣ. profsojuz ʙiliten, Matvieva Tatina-profsojuz ʙiliten, Ivanof-Juƣarь Jaq şəhər rajkomoldan alƣan komsomol ʙiliten, Ƣəjnullin Xəjrulla-vraciʙnьj komisiədən alƣan tanqlьƣь, Ƣəjnanof - Ornʙur vojankomatnnan ʙirlgən vojannьj ʙilite.

Tatarstan Tə'min Xalq Komisariatьnьꞑ xəzrləy kirəklərə ɵcen tara tuplau turndaƣь

PRIKAZЬ № 286

1931 - jьl, 19 - iyn. Qazan şəhəre.

Xəzrləy ojşmalarьn jomşaq həm qatь tara ʙlən tə'min ity, ɵjelep jatqan ikmək həm jəşicələrne ʙrizintlar ʙlən tə'min ity, xəzrləy eşləren tara çitməy arqasnda çimerely qurqьnьcnnan saqlau tləge ʙlən Tatarstan Tə'min Xalq Komisariatь ʙojьra:

1.— Orlьq, on həm ʙaşqa nərsələr salrƣa jaraqlь ʙulьp, ikmək, orlьq həm ʙaşqa a/x. nərsələrnnən ʙuşaƣan qapcqlar, şulaj uq ʙrizint, kylyk həm cptalar totucь, yz kirəklərnnən artьq mickə həm jəşciklər totucь ʙɵten dəylət ucrizdiniələre, xuçalьq həm kopiratsiə ojşmalarь, şuşь prikaz iƣlan itlgənnən ʙaşlap ike kɵn srok ecndə jomşaq taralarnь (qapcьq, kylyk, ʙrizint) Sojuzxliʙ sklatlarьna, qatь taralarnь (mickə həm jəşciklər) Sojuzplodoovoş sklatlarьna tapşьrrƣa tieşlər.

SKƏRMƏ: auьl çirlərndə jomşaq həm qatь taralar potriʙ kopiratsiələrgə tapşьrьla. Sojuzxliʙnen punktlarь ʙulƣan rajonnarda, jomşaq taralar Sojuzxliʙ punktьna tapşьrьlalar.

2 — Produksiələrne taradan ʙaşqalar, sklat həm ʙaşqa urnnarda saqlьj ala torƣan, dəylət, xuçalьq həm kopiratsiə ojşmalarь tiz kɵn ecndə qapcьq həm kylyklərne ʙuşatьp, aşьƣьc rəyeştə Sojuzxliʙkə tapşьrrƣa tieşlər.

3 — Sojuzxliʙ həm Sojuzplodoovoş taralar qaʙul ityne ojştьrrƣa həm qaʙul ity punktь, alu ʙəjəse turnda matʙuƣatta ʙlderrgə tieşlər.

Tatkuspromsojuz, Tatkopinsojuz həm alarƣa ʙrləşkən, muncala taralarь xəzrləyce ərtil həm şirkətlər, şuşь prikaz ʙasьlьp cqqannan soꞑ ike atna ecndə, qullarnda ʙulƣan jaꞑa solь həm qiar kylykləren, dogovor aʙəzatelstvolarь ʙlən Sojuzxliʙkə həm Sojuzplodoovoşqa (jaki yzlərenə jaqьn torƣan ojşmaƣa) tapşьrrƣa tieşlər. Şul uq vaqtta zur itep eşləngən kylyk həm cptalarnь da tapşьrrƣa tieşlər.

Sojuztaranьꞑ Qazan kontorь yzenen qulnda ʙulƣan jaꞑa həm təzətlgən qatь taralarnь Sojupludoovoşqa tapşьrrƣa tieş, soꞑnnan taralarnь totu ɵcen plodoovoş xəzrləycelərə ʙlən xisap ɵzeler.

Matirial çiʙəry həm standart taralar xəzrləydə fajdalanu turnda lisopilni zavot idarəse ʙlən kileşy jasaunь, Sojuztaranьꞑ Qazan kontorьna, Sojuzplodoovoşqa həm Tatsojuzƣa təqdim itərgə.

Tatarstan Narkomsnaʙnьꞑ I. O: RATT.

Tara moʙlizatsiəse ytkəry komisiəse prsidətele: PITROF.

1036

Tatarstan RKI Xalq Komisariatь həm Gosʙanknьꞑ Tatarstan ɵlkə kontorь

prikazь

1. Bɵten xuçalьq ojşmalarьna, julʙaşcьlarьnьꞑ çəyaplьlьƣь astnda, 3 nce kvartalƣa xzmət həm rializatsiə ɵcen təzlgən dogovorlarnь, riestrdə kyrsətlgən forma ʙujnca 25 nce iynnəndə qalmьjcь Gosʙank kontorьna kiterep tapşьrrƣa kisken rəyeştə təqdim itərgə.

2. Şuşь prikaz iƣlan itlgəngə qədər tapşьrlƣan dogovor kycrmələre, şulaj uq ʙer jlƣa təzelep şunьꞑ ecndə 3 nce kvartalda qaralƣan dogovor kycrmələre tapşьrlmьjlar, Mondьj ike ixtimalda da 3 nce kvartalnьꞑ hər ajь ɵcen sumasь kyrsətlgən dogovor riestrlərə gnə tapşьrьlalar.

3. RKI Xalq Komisariatь jllьq təzlgən dogovor ʙujnca qaralƣan sumalarnь yz vaqtnda qajtartunь jəkli.

Dogovorlarnьꞑ kycrmə həm riestrləren 25 nce iyngə tapşrmaƣan pritpriətiə həm ojşmalar ɵcen kriditlar jaʙьlr.

4. Qaj ʙer xuçalьq ojşmalarь, dogovorlarnьꞑ ytəlye turndaƣь məƣlymatlarnь Gosʙanka vaqtsьz ʙirələr. RKI Xalq Komisariatь xuçalьq ojşmalarь julʙaşcьlarь çəyaplьlьƣь astnda, ʙu məƣlymatlarnь 10 kɵn sajьn 13, 23, 2 nce cislalarda Cosʙankqa ʙirep ʙarrƣa təqdim itə.

5. 3 nce kvartal ɵcen dogovor kycrmələren həm riestrlərne şulaj uq ikncе kvartal dogovorlarьnьꞑ ytəlye turndaƣь məƣlymatnь yz vaqtnda tapşrmauda ƣəjplelərne RKI XK çəyapqa tartьlacaq.

RKI XK: BAJCURIN.

1038 Gosʙank kontorь mədire urnʙasarь; PITROF

Tatarstan SSXK nьꞑ Midpolitixnikumь, 1930 - jьl 10-avgusta „Krasnaja Tataria" gəzitndə iƣlan itlgən, Tatarstan tixnikumnarьna alu turndaƣь ƣomumi qaƣidələr ʙlən kileşep, tyʙəndəge ʙylek həm kurslarƣa kɵzge qaʙul itylər jasьj.

1—Akuşirlьq, tatarlar	40 kşe.	7 jllьq məktəp jaki Ş.K.
2—Akuşirlьq. qatnaş	40 „	M. ʙtrgən, jəşe 16 dan 35
3—Dəyalau. tatar	40 „	kə qədər ʙulƣannar alьna.
4—Dispansircьlar qatnaş	40 „	
5—Analьq-ʙalalqnь saqlau tat.	40 „	
6—Analьq-ʙalalqnь saqlau qatnaş	40 „	
7—Farmatsiflьq qatnaş	40 „	Farmatsiflьq həm akuşirlьq ʙylklərenə 17 dən 35 jəşkə qədər ʙulƣannar alьna.
8—Sanitariə vracь jardəmcelərə qat.	40 „	

Təp ʙyiklərgə ʙarlьƣь 320 kşe.

9—Balalar saulьƣьn saqlau - OZD qsqa meddətle kurslar (5-6 aj) 40 kşe.	Qsqa meddətle xəzrlek kurslarьna həm kicke ʙylklərgə POKK zapas sistralarь, I-ʙasqьc məktəp ʙtrgənnər həm dəyalau ucrizdiniələrndə eşləyce miditsina eşcelərə qaʙul itelələr.
10—Traxamatuz sistralarь qsqa meddətle kurslarь (3-4 aj) 40 kşe.	
11—Politixnikumƣa krycelər ɵcen xəzrlek kurslarь (6 aj) 40 kşe.	

Barlьƣь 440 kşe.

Şul juƣarьda kyrsətlgən kşelər ɵcen 40 kşelek kicke ʙylklər acьla.

Ƣarizalar 1 - iyldən 20 - avgusqa qədər Midpolitixnikum kənsələriəsndə qaʙul itelə (Qazan Z. Krasnьj ur. 41/12). Şunda uq qaʙul ity şartlarь turnda ʙleşrgə mɵmkin.

Sorala torƣan dokumintlar:

a) 1930-31 nce jlda alnƣan sotsial cƣьşь həm tormьşь xaqnda, ʙ) 7 jllьq məktəp jaki ŞKM ʙtrgənnege xaqnda, c) mitrikə ʙlşməse, ç) səlamətlek xaqnda ʙlşmə.

Uqular 1 nce sintəʙrdən ʙaşlana.

Məƣlymatь turnda ʙlşmələrə ʙulmaƣannar ɵcen 1 - avgustan 15 - avgusqa qədər snau ytkərelə. 1029

Qazan Kommunal' Təzeleş Institutь

Xəzrlek gruppasьna uqьtьlar alьnacaƣьn ʙlderə. Urnnar sanь 30. Barlьƣь tatarlar həm 15 pr. azcьlьq millətlər alьna. Uqьmşlarь 8 jllьq məktəp kyləmndə ʙulrƣa tieş. Eşcelər, eşce ʙalalarь, kolxozcьlar həm aktif çəmaƣət eşlərə stažь ʙulƣan xzmətcelər qaʙul itelə. Stipindiə ajƣa 35 sumnan 50 sumƣa qədər. Rajonnardan kilycelərgə tulaj toraqʙirelə. Uqular. ʙ.j. nьꞑ 5 nce iyldə ʙaşlana. Uqьp ʙterycelər hic ʙer şartsьz 1931 jьl kɵzge naʙorь studintlьƣьna alьnalar. Ƣarizalarnь Qazanda Karl Marks uramnda 68 nce jortta fakul'tit kənsələriəsenə meraçəƣət itərgə. KIKS diriktorь: Ƣimranof. 860

Tatlisotrisnьꞑ 11 həm 18 iyndəge ʙlderyen ɵstəmə rəyeştə ʙlderelə.

Utьn xəzrləy eşe ʙujnca dogovorlar

təzy 24 nce iyndə təmam ʙula. Utьn çiʙəry ɵce 24 nce iyngə kilep çitməycelər utьn ʙlən tə'min itydən təşep qalacaqlar. Dogovorlarnь rəsmiləştery irtə 9 səƣəttən kəndez 4 səƣətkə, kic 6 səƣəttən, 9 səƣətkə qədər eşlənə. TATLISOTRIS.

1034

SSSR JXXSnьꞑ 1931-jьl, 3-iyndəge 344 nomirlь prikazьn ytəy jəznnən **Tatarstan XX Sovitь** pritpriətiə həm ucrizdiniələrgə təqdim itə.

Julʙaşcьlarnьꞑ maxsus çəyaplьlьƣь astnda, Tatsnaʙsьʙjt arqьlь tə'min itelə torƣan ojşmalar III nce kvartalda eşləp cƣaru—tixnika, təzy həm jardəmce matiriallar ʙlən tə'min itely ɵcen dogovor təzeşrgə tieşlər.

Dogovor təzeşylərne 25 nce iynnən də soꞑƣa qalmьjcь ʙterrgə.

1033 2—1 TATSOVNARXOZ.

„Promplodoovoş" nьꞑ kraxmal zavotь

kəngə 30 tonnaƣa qədər tixnika ʙərəꞑgese eşlərgə ala, şulaj uq patkaƣa eşlərgə ci kraxmal satьp ala. Bolardan tьş ʙada çiʙərelə.

Miždunarodnьj ur. 8. til. 17—17 1040

BYGEN — DƏYLƏTSIRGЬ

Vingriənen jrtqьc çanvarlar ɵjrətyce se gastrollərə sirk saxnəsndə

LATЬL KAJDAR ARSLANNARЬ ʙlən arslannarь tujdьra

2 MARIANO hauadaƣь həjkəldə akroʙatlar	BR. TANTINЬN soꞑƣь 3 gastrole	Skətc tərʙiəszlər	ROLAND. KOKO, həm BROKARS	GOSSIRK 8 jarьm səƣəttə ʙaşlana. Jaqьn kəndə jaꞑa gastrollər.

Şulaj uq monnan ʙaşqa 10 cit il həm sovit nomirlarь.

Anons: 21 həm 28 iyndə kɵndzge ujnnar. Ujьn ʙaşlana kɵndez 1 s. tə.

Bilit həm lgotlь aʙonimintlar faʙzavmiskomnarnьꞑ zajafkalarь ʙujnca xəzer aqcaƣa satьla. Kassa hər kɵn 11—2 s. kə, kic 5 s. tən acьq ʙula.

Ata-anəlar iƣtiʙarьna: kicke ujnƣa ʙalalar krtelə,

Faʙzavmiskomnar iƣtiʙarьna,

Eşcelər Sarajь kassasnda (Jiƣa Arjaƣь) kɵn sajьn kɵndez 1 s. tən 4 s-kə qədər 40 ncь zavot, kožzavod №1 tikstil faʙrigь 5 həm 6 ncь poşfaʙrik, „Dinamo" həm ʙaşqalarƣa ʙilit həm l'gotlь aʙonimintlar satьla,

Bigclər sorap jazlƣan iƣlannar ʙastьrunь tuqtatu turnda Tatarstan Xzmət Xalq Komisari atьnьn

QƏRARЬ

1931-jьl, 18-iyn.

(1930-jьl 29 april'də cqqan gəzitlərdə ʙaslƣan, TÇXXK qərarьna ɵstəmə).

Xuçalьq urnnarьnьꞑ ʙigclər sorap iƣlannar ʙastьru ƣadətlərə ʙigclərne plannь ʙylygə uꞑajszlqlar tudьra, şunьꞑ ɵcen Tatarstan XX Komisariatь qərar ʙirə:

1) Hər ʙer ajrьm xəllərdə Tatarstan XX Komisariatьnьꞑ rɵxsətnnən ʙaşqa, xuçalьq urnnarьnьꞑ difitsitlь ʙigclər ɵcen iƣlan ʙastьrularьn tuqtatrƣa.

2) Bigclərnen idarə eşnnən proizvodstvoƣa, şəhər yzəklərnnən citta ʙulƣan urnnarƣa kitərgə tləp ʙirlgən iƣlannarnnan ʙaşqa, ʙer urnnan-ikncе urnƣa kycərgə tləp jaki eş ɵzləp ʙirlgən iƣlannarьn ʙastьruьn tuqtatrƣa.

3) Kyrsətlgən tərtiplərenen ʙɵten vidomstvo həm ojşmalar ɵcen xɵkme jəri. Bu tərtiplərne ʙozucьlar TXXK nьꞑ 1930-jьl, (19-april qərarь ʙujnca çəyapqa tartьlrlar. 1930-jьl 19 april'də cqqan gəzitlər). TXX komisarь ŞISTIR.

Qazan Şəhər Sovitь prizidiumьnьꞑ 1931-jьl 16-iyndəge qərarь ʙujnca Kopiratif kol'tsosь ʙlən 1-nomir lagir arasnda 20-iynnən aftoʙus jəri ʙaşlьj.

Tariflar: suƣьş xzmətkərlərə həm alarnьꞑ simiələre ɵcen 50 tien, ʙaşqa graždannarƣa 1 sum.

Aftoʙusnьꞑ utrtu prosintь: suƣьş xzmətkərləren 75 pr. ʙaşqa graždannarnь 25 pr

Aftoʙuslarnьꞑ jəry vaqtlarь:

Şəhərdən kitə 6-8-10-12-14-16 s. lərdə.

Lagirdan kitə-7-9-11-13-15-17 s lərdə.

Prizidium.

1037

Tatsojuzƣa

8 dən 25 kə qədər kɵcle ʙulƣan

nift həm kirosin dvigatllərə kirək.

Təqdimnər ʙlən meraçəƣət itərgə: Tatsojuz Tixstrojsiktor, tilifon 19—38.

1041

„Şvirimont" ərtilenə, ecke həm tşqь kiemnər tgy ɵcen kvalifikatsiəle

IR həm XATЬN - QЬZ TGYCELƏR kirək.

1033 Kopiratif uramь, 38.

Bygen 22 nce iyndə

SOVIT - SƏYDƏ XZMƏTKƏRLƏRE KLUBNDA

çəjge ʙaqcada

(elkke Şvitsariə, tramvaj № 3) jaʙьq tiatrda kino

„IKE KƟC"

Sianslar 9 s. 30 m. ta ʙaşlana. Baqcada ʙufit həm tir.

1039

Lunacarski ismndəge **Zur Tiatrda**

Z. Prolomnьj, til. 5—20; 20—51 Biletlər kassada 11 s. tan 2gə, kic 5 s. tən 9ƣa qədər satьla.

22 nce iyndə

Sivilski sirul'nik

22 nce iyndə

TOSKA

Çəjge sizon **Zur tiatr** **Opira həm ʙalit**

Aʙonimint knəgələrenen ʙrnce vьjpuskasь ʙɵten ojşqan tamaşacьlarnьꞑ sorauьn tulьsь ʙlən tə'min itep çitkerə almaƣannqtan, tamaşacьlarnьꞑ sorauь ʙujnca tiatr diriksiəse tɵrle qimmətləge aʙonimint knəgələren ɵstəmə rəyeştə taratu 10 kɵnnege (17 nce iynnən 27 senə qədər) iƣlan itə.

Aʙonimint knəgələrə ʙiry faʙzavmiskomnarnьꞑ kymək zajafkalarь ʙujnca ʙulacaq.

— Aʙonimintlarnь alьp qalьƣьz. —

Jaqnda qujьlacaq ripirtuar: Sivilski Sirol'nik, Židofka həm Karmin Bogolyʙof postanofkasnda.

Gufman əklətlərə, Snigurcka həm Tənjaq çile.

DIRIKSIƏ.

„ILIKTRA" Tilifon: 6—02.	22—23—iyn nəfis film „Suƣşqa - suƣьş"
„UNION" Tilifon: 6—21	22—24—iyn Cixfnьꞑ nətis əlmanaxь „CINNAR həm KŞELƏR"
Qzьl joldьz Tilifon: 10—62.	22—23—iyn Mižrappom filmnen iꞑ qzqlь filmese „MIS—MIND" (2 nce siriə)
„Catqь" Tilifon: 12—31.	21-22 iyn A.S. Puşkin əsəre ʙujnca tarixi-nəfis film «Kapitan qzь»
Narodnьj Tilifon: 5—35.	Nəfis film „JAZ-ÇRЬ"
„Majaq" Tilifon: 8—36.	21-22 iyn VUFKU nьꞑ nəfis filmese „Poroglardan çil"

Bɵten kino-tiatrlarda kassalar sianslar ʙaşlanudan 1 s. alda acьla

Sianslar „Iliktra"da: 12, 1—45, 3—30, 5—20, 7, 8—40, 10—20 səƣətlərdə, „Union"da: 5—30, 7, 8—40, 10—20 s. lərdə, kɵndez 1 həm 3 s. tə. „Q. Joldьz"da: 1, 3, 5—30, 7, 8—30, 10 səƣətlə. „Catqь"da 6, 7—30, 9 həm 10—30, s. tə. „Narodnьj"da 6, 8, 10 s. tə. „Majaq"ta: 5—30, 7, 8—30, 10 s. tə.

Qzьl Armiə Jortь — Sianslar 6, 8, 10 s. tə.

22 iyndə tamaşaƣa qujьla kɵlke komidiə „Radio həm arslan" Anons- Misə-Mind 1 siriə-Anons.

Главлит № 23 Типография им. Александрова из Красн"ая Татария" Казань, Кремль, 1931 г.

Glavlit № 23 „Krasnaj Tatariə" gəzitenen A. Aliksandrof ismndəge tipografiəse. Qazan, 1931 jьl, Kriml 11.